

D A T T T A

1 9 8 9 . V . 6 . S Z O M B A T

I/2.

» S MOST A DOLOGRA «

ÁRA: 4,80 Ft

Áll az anya

„Állt az anya keservében/ sírva a kereszt tövében,/ melyen függött szent Fia”: így szól a hét és fél évszázada született latin himnusz Babits Mihály fordításában, töretlen, zengő és fájdalmas szépséggel. S ha most mégsem arról a régi anyáról s egy szülött fiáról szólunk, annak nemcsak az ünnepi alkalom az oka.

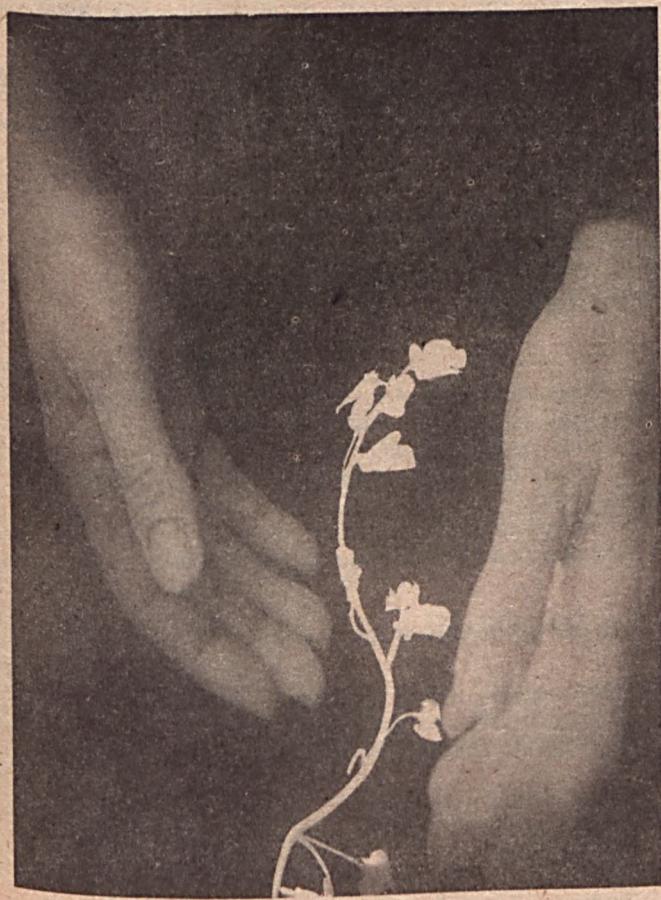
All az anya. Nem a kereszt előtt, a Koponyák hegyén, hanem a kigyózó sor elején, a pénztárgép előtt. Zavarban van. Először fülíg pirul és gyermekét csitítja, majd megpróbálja kitalálni, mit is hagyjon ott, mert a pénzzel elszámította magát. Nem, nem vett egyheti fizetésébe kerülő finom italt, vagy elegáns csomagolású libamáját, csupán estére és holnap reggelre elegendő tejet, kenyeret, olcsó felvágottat, egy kis gyümölcsöt a gyerekeknek, s még néhány apróságot. A pénztárosnő megértő, nem tesz szemrehányást, egyre gyakrabban történik ilyesmi, különösen hónap végén. A sorban állók is türelmesek, amíg a fontos dolgok közül egy a gép mellé kerül. A nap végére már egész kis halom tudna mesélni egy-egy önkiszolgáló boltban. Másutt nem marad ennyi nyom: a cipő visszavándorol a polcra, a ruha tovább lóg a vállfán, a színházi gyermekelőadáson foghíjasok a sorok.

S áll az anya az útkereszteződésben, miközben gyermeke kezét szorítja, s együtt szívják be a mindennapi forgalom termeltemérget. Sietne, ám nem tud, mert csak ő áll, az autók rohannak, de még náluk is jobban rohan az idő. Ha néha egy bátrabb, magányos ember le is lép és átkel, gyakran nem merik követni, mert ki tudja, megáll-e a következő autó? Végül mégis célhoz érnek, s már nincs idejük eltöprengni reggelen és rohanáson. Ha tudják, legfőljebb bölcsen beosztják erejüket, hogy fussa még a délutáni, esti háziasszonyi teendőkre, talán tévénézésre, és — ha a gyerekek már elaludtak — még egy fáradt ölekezésre is. Másnap aztán minden kezdődik előlről.

Mégis áll az anya. Nem írnak róla verseket, himnuszt legkevésbé, nem mintázzák maradandó kőbe, fába, s nem emlékeznek rá hétszázötven vagy kétezzer esztendő múlva. Neki sem jut eszébe a hétköznapiokon, hogy egykor még országunknak, hazánkunk is egy asszony, ama nevezetes Mária volt a védasszonya. S bár néha felidézünk benne a közmondást (magunkra): „A béna rajkó is kedves az anyjának”, nem gondol az ezer meg ezer drága kifejezésre, amely az anyaöltől az anyatejen át az anyaföldig, immár hozzá is kapcsolódik. Öntudatlanul, de annál biztosabb ösztönrel épít valamit abból, amit az anya-otthon-haza háromsága hagyott reá feladatul. Tudja, nehezen szül és nevel majd gyermeket, látja: élete végéig lakását fogja törleszteni, érzi, hogy valahol másutt nincs rendben valami, ha ő feszeng a pénztár előtt. Mindezt tudja, mégis megpróbálja, újra és újra, szinte időtlen örökkévalóságban.

Ezért áll az anya. S ezért hajtsuk meg előtte fejünket ma éppúgy, mint a keserves hétköznapiokon.

dr. Töttös Gábor

Maróthy László nyilatkozatáról

Hol él Ön, miniszter úr?

Maróthy László környezetvédelmi és vízgazdálkodási miniszter határozottan visszautasítja a személyét a közelmúltban ért, s általa „alacsony erkölcsi nivójú, és gyenge politikai kultúrájú”-nak minősített támadásokat, s mivel azok a személyiségi jogait is sértik, nem elképzelhetően, hogy jogi úton keres magának igazságot. A „durva támadások” eredőjét pedig kizárólag a megörökölt bős-nagymarosi építkezésben véli megtalálni. Elítéli a ma Magyarországon túltengő nyilatkozat-háborút, azt, hogy a minisztériuma által végzett „pozitív töltetű” munkákat nem értékeli a sajtó és a közvélemény, csak a vízlépcsőről esik szó.

Magát a „nagy művet” pedig műszakilag korrektnek, sőt, bizonyos hatásaiban még a helyzetet javító létesítménynek is tartja, mert szabályozottabbá válik a talajvízháztartás, és a belvizek, fakadóvizek okozta problémák is megszűnnek — már tudniillik, szerinte.

Mindezt abból az interjúból tudhatjuk meg, amit Bisztricsány Júlia, az MTI munkatársa készített vele, alkalmat adva arra, hogy az őt ért támadásokra személyesen is reagálhasson.

Nos, a miniszter úr élt is a lehetőséggel, felsorolván a fenti tetszetős érveket az építkezés folytatása, s munkájuk üdvöztető volta mellett.

Érveinek egy részét elfogadom, mert tény, hogy a tíz éve elkezdett beruházás sorsát nem most kéne eldönteni, de ha a gondos mérlegelés azt mutatja ki, hogy a kisebb bajt a munkálatok leállítása okozza, nem szabad egy pillanatig sem habozni a döntéssel. S abban is igaza van, hogy az erőmű körüli vihar már rég politikai töltetű, túlnőtt önmagán. Az ő szempontjából érthető, hogy az elmúlt nyár óta szorgalmazza a felelős döntéshozók politikai állásfoglalását —, ez viszont mind a mai napig nem született meg.

Nyilván, nem véletlenül. Ami a többi érvét illeti: tény, hogy ezt a problémát ő csak megörökölte, de a miniszteri posztot ennek tudatában vállalta el. Ez már önmagában is meglehetősen nagy önbizalomról tanúskodik, hiszen nem biztos, hogy a környezetvédelem és a vízgazdálkodás kérdéseihez ért legjobban. Mint ahogy az sem túlzott szerénységéről vall, hogy Széchenyihez hasonlítja önmagát, mondván: őt is

folytatás a 8. oldalon

Szeretettel köszöntjük az Édesanyákat

Kapfinger András felvétele

Cél a Vénusz

Elindult a Magellán

Az Atlantis amerikai űrrepülőgépről csütörtökön éjjel útnak indították a Magellán űrszondát, s ezzel — tizenegy évi szünet után — folytatódik az amerikai bolygóutatási program. A Magellán 456 nap múlva, 254 millió kilométer megtétele után érkezik majd a Vénuszhoz, hogy feltérképezze Naprendszerünk e bolygójának a felszínét.

Az űrszondát közép-európai idő szerint csütörtök este tizenegy órakor bocsájtották földkörüli pályára az Atlantis-ról, majd egy órával később — amikor az Atlantis kellő távolságba került tőle — két segédtrakéta elindította a Vénusz-felé. A houstoni űrközpont közölte, hogy a földkörüli pályáról történt kiszakadás után a terveknek megfelelően kinyíltak a Magellán napelemei, s a berendezések tökéletesen működnek.

A Magellán az első űrszonda, amelyet űrrepülőgépről indítottak útnak.

Jacopone Da Todi

Stabat Mater...

Állt az anya keservében sírva a kereszt tövében, melyen függött szent Fia, kinek megtört s jajjal-tellett lelkét kemény kardnak kellett kínzón általjárnia.

Óh mily búsan, sújtva állt ott amaz asszonyok-közt-áldott, ki Téged szült, Egyszülött! Mily nagy gyásza volt sfrása mikor látta szent Flát a szívtépő kínok között!

Van-e oly szem, mely nem sfrna Krisztus anyjával s e kínra hidegen pillantana? aki könnyek nélkül nézze, hogy merül a szenvedésbe fla mellett az anya?

Látta Jézust, hogy fajtája vétkéért mit veit magára és korbáccsal vereték. S látta édes flát végül haldokolni vigasz nélkül, míg kiadta életét.

Kútja égi szeretetnek, engedd érzem sebednek mérgét: hadd sírjak veled! Engedd, hogy a szívem éjgen Krisztus isten szerelmében, s ő szeressen engemet!

Óh szentséges anya, tedd, meg, a Keresztrefeszítettnek nyomd szívembe sebelt! Oszd meg, kérem, kfnját vélem, kinek érdem nélkül értem tetszett anynyt tűrni ltt!

Jámborul hadd sírjak veled és szenvedjek micsak élek Avval, ki keresztre szállt! Álljak a kereszt tövében! Szívem szíved keservében társad lenni úgy sovárg!

Szűzek szűze! légy szívedben hozzám jó és nem kegyetlen! Oszd meg vélem könnyedet! Add hogy sfrván Krisztus sfrján sebelt szívembe trnám s bánatodban részt vegyek!

Fiad sebe sebesítsen! Szent keresztje részegítsen és vérenek ltala, hogy pokol tüzen ne égjek! S az ítélet napján, kérlek, te légy védőm, Szűzanya!

Ha majd el kell mennem innen, engedj győzelemre mennem anyád által, Krisztusom! És ha testem meghal, adjad hogy lelkem dicsőn fogadja a pálmás paradicsom!

Önállósodási törekvések

Nyitott falupolitikát akarnak a balatonszemesiek

Az önállósodásra törekvő községek lakói úgy gondolják, hogy a helyi forrásokkal jobban tudnak élni, gazdálkodni. Elszakadási szándékukat mindenütt felerősíti az a tény, hogy jobban számíthatnak ilyen formában a helyi gazdálkodó szervezetre és önmagukra. Törekvéseiket nehezíti azonban a közös vagyon elosztása, amely sok esetben bonyodalmat okozhat az egykori társak között. Arról, hogy milyen elvet követ a Somogy Megyei Tanács ebben a témakörben, dr. Kolber Istvánt, a törvényességi és jogi osztály vezetőjét kerdeztük meg.

— Felmerülnek ezek a problémák, hol frissen, hol régebről. Ha helyben kezdeményezik az előjáróság és a lakosság megfelelő hányada kéri, akkor a községi tanácsnak ki kell tűznie a népszavazást. Fonyód és Balatonfenyves esetében inkább személyes jellegű indulatok kerültek felszínre, senki sem akadályozta őket abban, hogy már korábban szétváljanak, de ezt a lakosság nagyobbik része nem akarta. A megyei tanácsnak egyetlen kérése van: gondolják át és lássák reálisan, hogy mit vállalnak. Nagyon fontos, hogy a szavazásra jogosult állampolgároknak több, mint fele szavazzon igennel, mert később a község vezetésének ők biztos támaszai lesznek.

— Mennyiben tud segíteni a megyei tanács a személyi feltételek kialakításában? Tolnában például felmerültek olyan problémák, hogy az államigazgatásban járatlan VB-titkárokat voltak kénytelenek kinevezni.

— Ez gond nálunk is, bár a pályázati rendszer ezen enyhített valamit. Voltak pályázók a három önálló tanács — Balatonberény, Öreglak és Andocs — esetében is. Persze, konfliktusok is előfordultak, Andocson például a VB-titkár munkájával voltak elégedetlenek, aki időközben továbbállt, de azt tudni kell, hogy előző munkahelyén, Tolna megyében, hasonló tisztségben, ugyanilyen gondok voltak vele. Az Elnöki Tanács döntése alapján egyébként a megyei tanács összeállított egy tervezetet arról, hogy kinek, mikorra, milyen feltételeket kell megteremtene. Ezt folyamatosan ellenőrzik, segítenek a személyi feltételek kialakításában és az ott dolgozók felkészítésben.

— Milyen stádiumban van Balatonszemes Szárszótól való elszakadása? Úgy tudom, csupán az Elnöki Tanács döntésére várnak.

— Ott a helyi szavazás már lezajlott, de az engedély még nem jött meg. Ennek a lassúságnak az az oka, hogy a központi szervek nem folyamatosan döntenek ilyen ügyekben, hanem több kérést megvárnak,

Csonka Márta népművelő: — Eddig nem tudtam, hogy évente mekkora is a „ház” költségvetése

és egyszerre mérlegelnek. A tervek szerint ez május végén esedékes.

— Lehet, hogy korai a kérdés: ezek a döntések a jövőben kerülhetnek-e megyei, vagy ennél is alacsonyabb szintre?

— Nem korai, sőt tovább is lépek, én még előbbre tartanék. Úgy gondolom, az lenne jó, ha a helyi tanács hatáskörébe tartozna az önállósodás eldöntése. Így egy szövetséges jellegű helyi tanácsnak a képe rajzolódik ki az új alkotmánykonceptió és az új tanácstörvény, vagy az önkormányzati törvény alapján. Vannak olyan elképzelések, feltevések, hogy valamennyi településen egy valódi önkormányzati testület alakuljon és ezek a tanácsok döntsék el, szövetkeznek-e, vagy sem. Itt az önkéntességnek még nagyobb tere lesz. Azt azért hozzá kell tenni: bizonyos kérdésekben önállósodhat a testületi munka, a népképviselő, de nyilvánvaló, hogy a szakigazgatásban a községi közös tanácsok előnyeiket jó volna megőrizni.

A balatonszemesiek az elszakadás mellett döntöttek. Az ott élők közül elsőként Csonka Márta népművelő véleményét hallgattuk meg:

— Akik kezdeményezték, azzal indokolták, hogy az 1974-es összevonáskor nem kérdezték meg senkit, s azóta sokkal több jutott Szárszóra, mint Szemesre. Az utolsó három évben ugyan sokkal többet fordítottak a falura, de már elkéstek.

— A helyiek bizalma megrendült Szárszóban?

— Nem, nem is volt soha. Az egésznek az a szépséghibája, hogy most, az új tanácsel-

nök és a titkár már tett valamit, és mégis rajtuk csattan az ostor.

— Ön a művelődési ház vezetőjeként évente mennyi pénzből gazdálkodott, és mennyiből fog ezután?

— Azt sem tudom, mennyi volt, és azt sem, mennyi lesz. Minden évben kérdeztem, de a költségvetési megbeszélésekre nem hívtak. Igaz, nem panaszkodhattam, mert mindig többet kaptam az utóbbi években, mint amit vártam.

A falu előjáróját, Zrínyi Lászlót, a KISZ-táborban találtam, ahol gondnokként dolgozik.

— Azt a hírt hallottam a faluban, hogy a HNF, az MSZMP és az előjáró ellenezte a különválást. Ön mivel indokolta, mert a népfőnt és a párt véleményét nem ismerem?

— Abba a szerencsés helyzetbe kerültem, hogy szinte mindegyik testületnek tagja vagyok, azelőtt már voltam KISZ, és párttitkár is. Így aztán bent maradtam a különböző testületekben. Mi nem elleneztek, hanem időszerűtlennek tartottuk a szétválást. Mert a községi közös tanácsnak szívügye volt, hogy „arccal a társ-községek felé”. Biztosították a lemaradásainkat be tudjuk hozni. Itt többek között az iskola állapotára gondolok. A jelek arra mutattak, hogy fejlődni fog Szemes. Mi nem az önállóság ellen agáltunk, hanem az időpont ellen. Arra gondoltunk, hogy öt-nyolc év múlva visszakaphatjuk a jussunkat.

Tavaly ősszel, a falugyűlésen a lakosság elhatározta, hogy népszavazást kér; akkor a tanács megkérdezte, ki vállalja a szervezést. Mi azt mondtuk, nem vállaljuk, de továbbra is

ellátjuk azt a tanácstagi munkát, ami ezzel kapcsolatos. A falu megválasztott hét-nyolc embert, akik vállalták a szervezést. Bennünket — a törvény adta lehetőség miatt — a megye ebből nem hagyhatott ki. A szavazásokat mi készítettük elő, ők szinte csak statisztáltak. Itt az ideje, hogy megszervezzük az önálló tanácsot. Szeretnénk Szárszótól tisztességgel, békével elválni.

Az előjáró elmondja még, hogy az itt élőkben egy fokú érzelmi indítottság volt amit ő személy szerint megért, hiszen sok keserűség érte a lakosságot. Óhatatlanul azt érezték, hogy változtatni kell. Ennek a törekvésnek egyik lelke, a baráti kör és a szervezőbizottság tagja, Csonka Ferenc is megerősíti az elhangzottakat:

— Valóban így volt. A számítás is igazolja, hogy egyedül többet tudnánk tenni, annál, amit eddig mások produkáltak. A tanács tagok és az előjáró nem akarják elismerni, hogy így többre juthatunk, pedig minden adottságunk megvan ehhez. Aki ismerte ezt a falut húsz évvel ezelőtt, most feltűnő változást lát, mégpedig negatív irányban. Ami akkor volt, mára elhasználódott, vagy megszűnt. A malom, a keverőtelep, a földművelészet, a tévesz és a tűzép is Szárszóra került. Az idejében először ismerhettem meg falunk költségvetését, ez jogot adott arra — a személyi lehetőségeket ismerve —, hogy igenis bízjak. Előtte az itt élők a falu költségvetéséről, arról mikor, mire és mit költenek, semmit nem tudtak.

Az a sokat emlegetett „bizonyos időpont” pedig most adódott, és ezt ki kell használni.

Kapfínger András

James Baker az amerikai-szovjet viszonyról (MTI)

James Baker amerikai külügyminiszter folyamatosságot ígért az amerikai-szovjet kapcsolatokban és sikert kívánt a peresztrojkának. Baker ugyanakkor egy sor világpolitikai kérdésben határozottan bírálta a Szovjetunió álláspontját és feltételeket szabott a kívánatos nemzetközi együttműködéshez.

Az amerikai diplomácia vezetője, aki vasárnap utazik el moszkvai látogatására, csütörtökön egy washingtoni külpolitikai intézetben előadásban fogalmazta meg kormányának a Szovjetunióra, a két nagyhata-

lom viszonyára vonatkozó alapelveit. Baker George Bush elnökkel bizalmasai közé számít, így megfogalmazásai az elnök véleményének is tekinthetők.

Baker határozottan leszögezte, hogy az amerikai kormány a peresztrojka sikerét igényli, mert a reformoknak nagy nemzetközi kihatása is van. A miniszter utalt Afganisztánra, a rakétaegyezményre, az egyoldalú szovjet haderősöklentésre, amelynek keretében szovjet harcokcsoportok ki Magyarországról. Baker szólt arról, hogy a remény nem korlátozódik a

Szovjetunióra: Lengyelországban legalizálták a Szolidaritást. — „Magyarországon tevékenyen mérlegelik a többpártrendszer működését...” — mondotta, majd megismételte a washingtoni álláspontot: korai még megítélni, sikeres lesz-e a peresztrojka, de ezt a szovjet nép dönti el.

Baker megerősítette, hogy kormánya hamarosan időpontot javasol a START-tárgyalások felújítására s a többi fórumon is arra törekszik, hogy alacsonyabb szinten valósuljon meg a katonai erőegyensúly.

A külügyminiszter egyúttal kifejtette: az amerikai vélemény szerint az új gondolkodás a Szovjetunió kül- és katonapolitikájában még nem jutott megfelelően érvényre. Évi 3.500 harcokci készül, nem hozzák nyilvánosságra a katonai költségvetést. A „közös európai házat” megosztja a mozgásszabadság hiánya, a berlini fal, s a Brezsnjev-doktrínát még nem vonták vissza. Baker szerint a Libának, Nicaraguának, a KNDK-nak való szovjet fegyverszállítások, a japán északi szigeteket folytatódó megszállása nem tanúskodnak az új gondolkodásról.

A tsz-tag miért nem rendelkezhet a saját földjével?

1989. januárjában a Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt vezetőségéhez Tótszentgyörgyről egy levél érkezett. Az aláírók — 24-en — a levélben azt kerdezték, hogy az 1959. előtti tulajdonukban volt földterületeket milyen módon és formában lehetne ismét saját használatba és tulajdonba venni.

Esetük nem egyedi. Mindamellett, hogy a tsz-tagok döntő többsége ma már talán nem venné vissza ősei földjét, mégis vannak olyanok, akik visszavennék a téveszesítéskor bevitt birtokaikat. A földtörvény módosítás alkalmával ez utóbbiakról sem szabad megfeledkezni. Az alábbiakban először rátérünk a tótszentgyörgyiek levelének kivonatos ismertetésére:

„A mezőgazdasági ingatlanokat a termelészövetkezet részben mint kulákbirtokot, részben mint kis- és középparaszti birtokot, részben mint közbirtokossági-legalletési társulati birtokot minimális térítés, vagy váltság fejében, sőt anélkül betagosították. A földtulajdonos parasztszövetkezetek eszközeivel tulajdonosi jogaik feladására kényszerítette. Az ingatlanokat mint oszthatatlan szövetkezeti tulajdont kezelte és a szövetkezetbe tömörült tagokat, akiket jogellenes eszközök alkalmazásával kényszerítettek belépésre, tulajdonosi jogaikban, azok gyakorlásában közel harminc éven át korlátozta...”

„A mezőgazdasági korszerűvé alakításának az útja — véleményünk szerint — a parasztság teljes rehabilitációján át vezet, és ennek egyetlen de célszerű módja a paraszti föld magántulajdonának visszaállítása...”

„Célunk és törekvésünk az egész tótszentgyörgyi határ birtokbavétele. Ez 530 ha szántóból, cca 80 — 90 ha rétből és cca 90 — 100 ha erdő legelőből áll. Megművelésére elegendő mennyiségű traktor, erőgép és más eszköz áll rendelkezésünkre. Támogatást, dotációt nem kérünk és nem várunk. Viszont bérbe sem kívánjuk venni a tőlünk elvett, tehát saját földjeinket, hektáranként 10.000, — Ft azaz tízezer forintért, mert ez az összeg ennek a földterületnek egy évi tiszta hozadéka; a másik kérdés, hogy ki adja

haszonbérbe a földet és kinek? A termelészövetkezet adja a tagjainak, vagy kívülállóknak azt a földet, amelyet ők a „magasabbrendű” nagyüzemi gazdálkodás, gazdaságos többtermelés érdekében adtak a „közösbe”?!

Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy az érintett Dobsza TSZ nem egy kiválóan működő munkaszervezet, ami még csak jobban indokoltá teszi a felosztását. 1986-ban mérleg szerinti eredményük minusz 6 millió 731 ezer Ft volt. Ugyanakkor az eredményt növelő állami támogatásuk 4 millió 88 ezer Ft. 1987-ben már jobb évet sikerült zárnunk. Mérleg szerinti eredményük ekkor már pozitív volt, 7 millió 743 ezer Ft. Ebből az állami támogatás 4 millió 808 ezer Ft-ot tett ki. Abban az évben évi 63.600, — Ft személyi jövedelmet fizettek ki és 44 állandó alkalmazottjuk volt. A földjeik átlagos aranykorona értéke 18,0, a szántóké ettől jobb (23,0 Ak).”

Érthető, hogy a gazdák igazságtalannak tartják, ha a saját földjüket bérbe kell venniük. Jogos az a kérdés is, hogy ki adja haszonbérbe a földet és kinek? Viszont vitatkozni lehet azzal, vajon a tótszentgyörgyi 24 gazda a falu egész határára jogosult-e. Rokonszenves nekem az a törekvésük, hogy ők azért kérik vissza a földjüket, mert dolgozni akarnak, méghozzá nyilván többet és jobban, mint az elmúlt 30 évben. De ezt csak a saját földjükön tudják megtenni, mert a paraszti gazdálkodás nem tűri a kötöttségeket és a feletteseket.

Az új agrárpolitikánkban mindenképpen meg kell határozni a föld reális forgalmi értékének a visszaállítását, és azt, hogy ha a volt tulajdonosok egészségi állapota és szándéka megvan a gazdálkodáshoz, akkor a tőlük eltulajdonított földdel azonos nagyságú földre ingyen, illetve minimális térítés ellenében jogosultak. Ezzel ellensúlyoznák a magyar parasztság tulajdonosi költődésének a kollektív megsértését, és nagyobb lendülettel indulna a reprivatizálás, amely — úgy látszik — most már a többség szándékával is egybeesik.

Pécs, 1989. április 18.

Kovács Teréz

A TÁÉV villanyszerelő-és szerelőipari előgyártó üzemei rövid határidőre vállalják

- kifestésű elosztó- és kapcsolóberendezések (lemezszekrények, alumínium tokozottak), illetve
- idomvas tartószerkezetek,
- alumínium- vagy horganyzott lemezből készülő szellőzőrendszerek,
- távvezetési csőalátámasztások, redősívek,
- hőközpontok blokkosított előregyártását.

Megrendeléseiket a következő címen várjuk:

Tolna megyei Állami Építőipari Vállalat, Szekszárd, Tartsay Vilmos u. 10. Pf.:79, 7100. Telefon: 74/12-311

Hidasi Ferenc üzemvezető villanyszerelő előregyártó üzem, 265-ös mellék

Zavaczkó Zoltán üzemvezető szerelőipari előregyártó üzem, 260-as mellék

Nyugati magyar tömegkommunikáció

Átalakulóban a nyilvánosság világa, s vele a tömegkommunikáció sokféle csatornáival szemben jelentkező sokféle igény is. Jó reményeink szerint nincs messze az a nap – talán jöszerevel már itt is van? –, amikor belföldi médiánk nem szűrt hírekkel és egysíkú értelmezésekkel szolgál, és nem lesz szükség a határainkon túli hírforrásokból származó információk kiegészítésére.

Ugyanakkor változik, teljesebbé lesz nemzeti közösségünk alkotott képünk is – vagy inkább nyitottabbá, kimondhatóbbá válik a nemzeti közösségről korábban majdnem csak magáncélra megformált véleményünk. Magyarságképzésünk a Duna-medencében élő – mondhatjuk vajon így – honfitársainkon kívül a nyugati magyarságot is magában foglalja. Keveset tudunk azonban az utóbbiakról (is). Magas kultúrájuk, szellemi terméskük ugyan már itthon is jobban hozzáférhető, mint korábban, tömegkultúrájuk, tömegkommunikációjuk azonban – nyilván diaszporikus létük okán is – alig-alig van. Életük egy sajátos szelete ezért rejte marad – önmaguk előtt is, és persze a hazai közvélemény felé közvetítődése így méginkább hiányos lesz. A nemzeti integráció, a fragmentumokban élő magyarság tagjainak a közös szellemi vérkeringésbe kapcsolódása e körülménytől is sátnyább marad, mint egy kielégítő kommunikációs telítettség esetén az várható lenne.

Kínálkozik a lehetőség, hogy a hazai információs piac pezsgőbbé, teljesebbé válása esetén az eddig közvetlenül hazai fogyasztást szolgáló, nyugati magyar nyelvű tömegkommunikációs kapacitás a nyugati magyarság médiájává válván, betöltsön egy sajátos űrt, miközben közvetve továbbra is kielégítene és szolgáltató a Lajtától keletre élő fogyasztóinak igényeit is.

Meglehet, hogy eközben fokozhatná működésének hitelességét. Valószínű ugyanis, hogy sajátosan nehéz helyzetben, törékeny identitás közepette tevékenykednek ma a nyugati magyar média munkatársai.

Talán valamiféle csoporttréninget, sokhelyütt divatos és alkalmazott „intézményterápiás” szolgáltatást vesznek igénybe e kihívásokkal terhelt önazonosság-tudat problémáinak kezelésére?

A Szabad Európa Rádió magyar adásának ma az az érezhető törekvése, hogy elsősorban a magyarországi, illetőleg a kárpát-medencei magyar hallgatóságnak szóljanak a műsorai. Tekintve azonban, hogy e műsorokat nyugaton élő emberek készítik, adók és vevők élmenyközössége csak részleges; e munka óhatatlanul nagyobb mértékben „instrumentális” jellegű, mint ahogy ez a modern tömegkommunikációban kívánatos. Ugyanakkor a Szabad Európa Rádió alkalmazotti köre része a milliós nagyságrendű – természetesen széleskörű sokféleséggel tagolt és talán olykor e sokféleséggel terhelt – nyugati magyarságnak, pontosabban annak egy politizáló, mégpedig a magyarországi viszonyokat kritizálva politizáló részének.

Vajon a mostanság változó világban a Szabad Európa Rádió munkatársi gárdája, vagy akár az annál jelentősen szélesebb nyugati

Jelen helyzetük fonákságainak egy szeletét áttekintve megkísérélhető a jövőben lehetséges szerepmódosulásuk előrejelzése, kitapintása. Lássuk talán a jelen némely fonákságait, példaképpen a Szabad Európa Rádió magyar adásának vélt dilemmáit tartva szem előtt.

A Szabad Európa Rádió munkatársai inkább évtizedek, mint évek óta élnek a nyugati világban. Mindennapi életüket – ha nyújt keserű pirulát is – aligha az itteni, hanem sokkal inkább az ottani társadalom fonákságai, az ott elfogadott értékek olykor farizeus árnyoldalai keserítik. Emberi sebzettségeik, „frusztrációik” bizonyára jellegzetesen ottaniak is. Magyarország, Kelet-Közép-Európa aligha idegen, vagy aligha munkájuk elvont terépe csupán, a mindennapiság sajátos aurájával, hiteles, élményszerű átéléseivel azonban mégsem ez veszi őket körül.

A tömegkommunikáció szociálpszichológiai rejtelméi iránt érdeklődő kíváncsiság megkérdesheti ugyan, hogy vajon miként lehet ilyen körülmények között, napról-napra egy olyan orientációjú műsort hitelesen megszerkeszteni, „megcsinálni”, mint amelyet a Szabad Európa Rádió sugároz. A hiteles és korszerű tömegkommunikáció nem mozgathatja bábfüggetlenségét, de még csak színészekként sem műsorszerkesztőit. Azoknak mindennapi élményeikkel együtt, úgyszólván „élniük” is kell a mikrofon előtt, nem csupán dolgozniuk. Hogyan képesek azonban a gyökereikkel való kapaszkodáson, kapcsolódáson túl, jelenvalóan benne is élni a kelet-európai valóságban, amikor nem élnek benne? Hogyan tudják közlendőik érzelmi felhangjait úgy napra készen tartani, mintha a pesti szóhasználatához idomulva a műsor valóban Soroksárról szólna, mintha a ma reggeli fricska valóban ott, talán éppen a helyi érdekű vasútállomásán fogant volna?

Vajon mennyire élhetik meg dilemmaként a Szabad Európa Rádió munkatársai ezt a helyzetet? Meg kell-e rendszeresen küzdeniük, meg kell-e dolgozniuk a hitelesség kialakítójaként a tömegkommunikációs szakemberek hajlamos lesz-e az eddigieknél nagyobb mértékben vállalni a nyugati magyarsághoz való tartozás tudatos pozícióját, és ezáltal a műsorfogyasztók széles köre számára összetettebben közvetíteni a nyugati magyarság – jelentős részben saját társadalmában kitermelődő – élményanyagát és véleményét. A hazai magyar közvélemény – egy jövődöbeli, teljesebb nemzeti integráció reményében is – érdeklődéssel figyel a nyugati magyarság életére és kultúrájára. Amennyiben fokozatosan kialakulna egy vagy több olyan médium, amelyik kelet és nyugat felé megjelenítene e milliós nagyságrendű, diaszporikus létformája dacára is sok tekintetben egybetartozó nemzetrész kultúrájának a tömegkommunikáció számára hozzáférhető részletét, úgy a hazai hivatalos be nem fogadás kísértetét látó és láttató politikájának szüntével ez alig lebecsülhető és hézagpótló szerepet játszhat majd a magyarság kulturális előmozdításában.

/kolozsi/

Jövő héten tér haza a vezér — törvénytelen sztrájk Dombóváron?

A szabászok szerint elszabták a bért

Bőr-baj: munkaügyi viták, elbocsájtások?

Fürdősz Ernő szabász: — Nem engedünk a 18-ból!

A Hunor Kesztyűgyár dombóvári gyárában 68 szabásza nyílt levélben jelentette be április 21-én, hogy május 3-án sztrájkba lépnek, ha addig nem teljesítik bérkövetéseiket. Az ügy előzményei másfél hónappal előbbre nyúlnak vissza.

Március 10-én ismertették a gyár bizalmi testületével a vállalati vezetők javaslatát a béremeléséről. A rossz gazdasági helyzetre hivatkozva 4,9 százalékos béremelést javasoltak, de ennek is egy része a tavalyi nyereség alapbérésítéséből származna. A bizalmiak nem kaptak lehetőséget a tagsággal való konzultációra, azonnali döntést vártak tőlük. A jelenlévők közül tizenketten elfogadták a javaslatot, ketten — a nyereség alapbérésítése miatt — ellene szavaztak. Ekkor még

úgy nézett ki, mindenki bele-nyugodott a béremelés mértékébe.

A konfliktust az váltotta ki, hogy a dombóvári szabászoknak tudomására jutott: a vállalat vezető beosztású dolgozói a megbeszéltnél nagyobb — 4-7000 forintos — béremelést kaptak. A hír hallatán félretették a vállalat helyzete miatti lojalitásukat, és levélben fordultak dr. Jancsi Gyula vezérigazgatóhoz, 18 százalékos béremelést kérve. Április 7-én találkoztak a vállalat vezetőjével, de nem jutottak megegyezésre, ezért úgy döntöttek, hogy május 3-án nem veszik fel a munkát.

A sztrájk napja előtt felkeresték a megyei munkaügyi bíróságot, ahol azt a tanácsot kapták, hogy álljanak el szándékuktól, mert munkabeszüntetésük törvénytelennek minősíthető. A hatvannyolc szabász mégis a sztrájk mellett döntött, vállalva az esetleges munkaügyi következményeket is.

A kitérő napon a dombóvári dolgozókon kívül a helyszínrre érkezett a vállalat vezérigazgatójának helyettese, szakszervezeti titkára és a bérös szakszervezet főtákará is. Azonnal megkezdtek tárgyalást a dolgozók képviselőivel, de csak részbeni megegyezésre jutottak. A vállalat vezetői fenntartották állásukat, hogy a béremelésnél szabályosan jártak el, mert egy 1987-es bizalmi testületi állásfoglalás

kimondja: a nem termelői területen felszabaduló béreket ugyanitt fel lehet használni bérfejlesztésre. A vállalat vezérigazgatója ennek alapján osztotta fel három megüresedett státusz bérét a vezetők között. A helyi és a vállalati szakszervezeti vezetők — saját működésüket megfelelőnek tartva — nem értettek egyet a dolgozók egyéni akciójával.

A szabászok képviselői viszont továbbra sem tudták elfogadni, hogy ebben a gazdasági helyzetben a vezetők külön elbírálás alá esnek. A megbeszélés során az álláspontok nem közeledtek egymáshoz, de a dolgozók megígérték, hogy ha a vállalat lehetőséget kap a kormánytól egy önerős — de adómentes — bérfejlesztésre, elállnak további követeléseiktől, és a kieső munkaórákat ledolgozzák. Ha a kormány nem járul hozzá a vállalat és a bérös szakszervezet kéréséhez, tovább folytatják akciójukat.

A tárgyalások után a szabászok gyűlése — a vezetők kérésére ellenére — úgy döntött, megtartják az egésznapos sztrájkot.

Az ügy ezzel nem zárult le. A vállalat vezérigazgató-helyettese elmondta, hogy munkaügyi bírósághoz fordulnak a sztrájk törvényességének kérdésében. Ha a bíróság a munkabeszüntetést törvénytelennek ítéli meg, akkor a kollektív szerződés alapján eljárnak az érintett dolgozók ellen. A szakszervezeti vezetők szeretnék, ha nem lennének retorziók, de úgy vélik, hogy ha a sztrájk törvénytelennek minősül, egyes dolgozóknál — akik esetleg érvényes fegyelmi büntetés alatt állnak — fennáll az elbocsátás lehetősége is. Kijelentették, hogy minden szakszervezeti eszközzel segíteni fogják tagjait a munkaügyi vitákban. A szabászok elmondták, ha valakit elbocsátanak közülük, a visszavétel nem veszik fel a munkát. A szabászok hosszútávú leállása az egész gyár leállítását jelentheti, mivel munkájuk nélkül a gyár többi részlege sem tud dolgozni. A dombóvári gyár vezetője az események hatására bejelentette lemondását.

A vállalat vezérigazgatója a jövő héten tér haza külföldi útjáról, addig újabb esemény nem várható.

A napokban kaptuk meg a kollektív szerződés módosított változatát

... hát kötögetünk. De kötünk-e kompromisszumot is?

Gyórfy Árpád

A Tolna megyei Lakáskarbantartó Ipari Szövetkezet rövid átfutási idővel vállalja:

- Épületüvegezést, hőszigetelt üvegyártást, garanciával.
- Épületasztalos termékek, beépített szekrények igény szerinti gyártását.
- Új, olcsó, esztétikus asztalos termékeket kínálunk oldal-falak és mennyezetek burkolására, helyszíni szereléssel is.
- Acél kerítésmezők, kapuk, egyéb acélszerkezetek készítését.
- Bútorok kárpitozását, függönyvarrást.

Érdeklődni lehet:

Szekszárd, Marx Károly u. 22. sz.
Nagy László vállalkozási csoportvezető
Telefonszám: 15-228
Telexszám: 14/328.

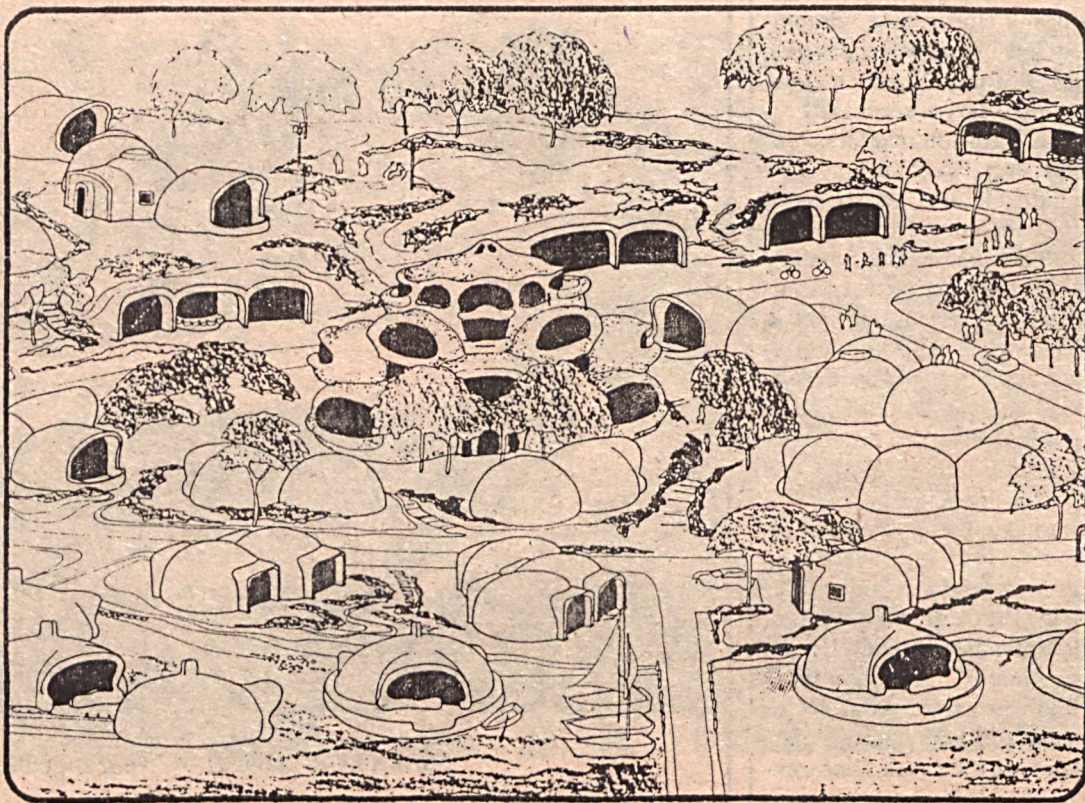
Szük-ségben...

/Fotó: Kapfinger/

„Jesszusom, mint az eszkimók!”

A JÖVŐ SZÁZAD LAKÓTELEPE?

A vízcepp, a petesejt, a tojásgárgája, az anyaméh: az élet hordozóinak a formája gömb. Az emberiség hosszú évezredek keresztül nem felejtette ezt el, gondoljunk csak az afrikai néger törzsek kunyhóira, a bibliai népek agyagépítményeire, az eszkimók iglujára, a magyarok jurtáira, mind-mind kifejezi a törekvést, a biztonságot, menedéket nyújtó gömbforma elérésére. A dologban tehát nincs semmi új, mégis komoly megdöbbenést váltott ki az építészvilágban, mikor az 1970-es évek végén Svájcban és Franciaországban megjelentek az első, modern technológiával épült gömbházak. Elterjedésüknek komoly akadálya volt, hogy igen drágán készült el a héjszerkezet vasbetonhálójára, így többnyire luxusvillák épültek ily módon. Az, hogy most mégis hallhatunk magyarországi gömbházakról, elsősorban Halmosi Zsolt építésznek köszönhető, hiszen ő találta fel a gömbházépítés gyors és rendkívül olcsó módját.

Betonozzuk be a lufit?!

Lehet, hogy az ötlet furcsa de körülbelül így igaz. A találmány lényege nagyon hasonlít a játékos vetélkedők kedvelt léggömb borotválásához. Az történik ugyanis, hogy egy kívánt méretre és formára tervezett műanyagballont meleg levegővel feszésre felfújnak, és erre mint a „borotvahabot”, nagy nyomással rálövik az acélardabkákkal kevert betont. Mikor ez megszilárdul, leengedik a ballont. Készen áll a ház, már csak a hőszigetelést, vízmentesítést kell elvégezni, a válaszfalakat kell felhúzni és a vezetékeket helyükre tenni. S mindez gyors és olcsó, a jelenlegi árakon tizenkettő – tizenöt ezer forint négyzetméterként. Az eljárás életrevalóságát jól bizonyítja két elismerés az 1987-es – hajlékot az otthonlanoknak ENSZ-HABITAT pályázatról és az 1988-as lakásépítésünk fejlesztése pályázatról.

Referenciatelep Csomán

A találmány fejlesztésére, a „Roland” technológia tervezésére, kivitelezésére létrejött Debreceni Alkotó- és Építő Kiszövetkezettel elsőként

Orbán Ottó, csomai előljáró vette fel a kapcsolatot. Érdeklődött, nem építenék-e meg az első magyar gömbháztelepet a község határában lévő Kissárhidi tópartján. Az alkotók már az első látogatás alkalmával szerelmesei lettek a gyönyörű somogyi tájnak, még ott a helyszínen terveket szövögtettek egy lakó-üdülő övezet létesítéséről.

Később komoly tervezés indult meg: az alkotó és barátai (orvosok, mérnökök, tanárok, népművelők) Debrecenből Csomába költöztek az első gömbházakba. A geológiai mérések azt mutatják, hogy a terület alatt 95 százalékos valószínűséggel hévíz található. Ezt is figyelembe vették a tervvázlatok, amelyek szerint a lakóházakon kívül még üdülő, lakótelep, fürdő, camping, motel, táborhely és terápia részleg is épülne a jövőben. A referenciatelep létrejött nemcsak a község és környéke infrastruktúrájában jelentene alapvető változást, hanem meggyőző erejű megoldást kínálna a fiatalok lakásproblémáira is. Hatvan négyzetméter kb. 800.000 forintba kerülne, ami meg egyezik az OTP kölcsön és a szociálpolitikai kedvezmény összegével. A siker egyben engedhetetlen feltétele a technológia bel- és külföldi elterjesz-

tésének. Az eljárás tehát izgalmas, érdeklődés, terület és kevéske pénz is van – kezdődhet a munka!

Azaz, mégsem...

Visszaszámlálás

Orbán Ottó szíve-motorja a vállalkozásnak. Segítségével létrejött egy tanácskozás az alkotók és a tanácsi, idegenforgalmi, pénzügyi és vízügyi szervek közt. A résztvevők felismerték a vállalkozás jelentőségét, de egyelőre nem társultak. Így maradt a kisszövetkezet, amelynek induló tőkéje arra elég, hogy saját házáit felépítse.

A csomai előljáró azonban nem olyan ember, akit a nehéz kezdet elriaszt. Gyakorlata van a kishitűek elleni harcban, hiszen az is megtörtént már, hogy saját pénzen kezdte el építeni a falu művelődési házát, amely fel is épült. Így jó esélye van arra, hogy igyekezete most sem marad eredménytelen, bár helyzete megint nehéz. Ahhoz ugyanis, hogy a területet belterületté nyilvánítsák, rendezni kell a tulajdonjogokat. Ez pedig nem megy olyan könnyen. A kiszemelt hely fele termőterület, ezt pedig olyan törvény védi, amely szerint az aranykorona érték tízszeresét kell fizetnie annak, aki termelésből

kivonja, hacsak nem biztosított helyette másik termőterületet. Mikor Orbán Ottó mindezt elmondta nekem, éppen a megyei tanács elnökéhez készült. Rá szeretné beszélni, hogy éljen törvényadta lehetőségével: innovációs területté nyilvánítva mentse fel a rekultivációs kötelezettségek alól az alig 5 hektáros területet, hiszen az induló vállalkozásnak erre nincs pénze. Lehetséges, hogy sikerül megszerezni az építési engedélyeket, de a vizet, a villanyt, az utat az építőknek kell odavezetniük, mert a Nagyberken székelyi községi közös tanács sem a föld megvételével és eladásával (pedig ez üzlet), sem a közművesítéssel (pedig ez is üzlet), nem tud foglalkozni, ugyanis nincs pénze, és előreláthatólag még két évig nem is lesz. Így – mint ezt Csonka Árpád vb. titkár elmondta – csak a papírmunka gyors elintézésével segíthetnek a csomai vállalkozásnak.

Sámig Orbán Ottó szűk patriájában próbál meg aranyat mosni a mocsárból, addig az alkotóközösség néhány tagja a tőkés világban próbál meg az itthoniaknál merészebb társat találni a vállalkozáshoz. Lehet, hogy ott előbb lesz jelentkező?

-kesu-

Kulcsos párttagok

Néhány évvel ezelőtt, de talán még napjainkban is divatos téma volt a legkülönbözőbb hivatalos fórumokon, értekezleteken, az újságok hasábjain megvitatni az úgynevezett „kulcsosgyerekek” eseteit. Azokét a kicsinyeket, akik a szüniidő nagy részét az utcán töltötték a nyakukba akasztott lakáskulccsal. Lent rohagáltak egészen addig, míg szülei meg nem érkeztek a munkából. Arra is volt példa szép számmal, hogy a nyolc- kilenc éveseket nem iratták be a napközibe, mondván, szegény kölyökek éppen elég a délelőtti iskolapadban töltenie. Tehát kulcs a nyakba, tanulás este, majd pedig sopánkodás és értetlenkedés a rossz bizonyítvány miatt.

A kulcsos gyerekek analógiájaként tűnődöm az úgymondott „kulcsos párttagok”, illetve „kulcsalan párttagok” áldatlan helyzetén. Vagyis az MSZMP azon idős, nyugalomba vonult tagjait érintő, olykor igen furcsa szituációkon, melyek az amúgy is érzékeny emberek napjait igencsak megkeserítik. A lakóterületi pártalapszervezetek helyiségeibe járok gyűléseivel nincsen semmi gond. A kezdésre nyitva az ajtó, a termet ki takarították, szellőztették. Ám, mi a helyzet akkor, amikor nincs konkrét rendezvény? Az ajtó zárva, az egyik kulcs a pártalapszervezet titkáránál, a másik pedig a takarítónőnél. Vagyis, elvileg bármikor be lehet jutni, gyakorlatilag viszont gyakran nem.

Pedig, emlékezzünk csak vissza! A legtöbb helyen azt akarták, azt tervezték, hogy ezek a helyiségek klubként is működjenek, odajárjanak be a párttagok, ott politizáljanak, beszélgessenek, sakkozzanak, netán kártyázzanak. Sokuknak lett is volna ehhez kedve, de az örökös kulcs-probléma elkeserítette, fölbosszantotta, majd eltávolította őket. Akadt olyan is, aki sértődöttségében már a taggyűlésekre sem járt el. S amikor azt mondták neki, hogy „nyugdíjas vasutas van, de nyugdíjas párttag nincs”, bizony megsértődött, s kilépett a pártból.

Jól tudom, hogy képtelenség minden pártalapszervezeti tagnak kulcsot adni, de valami megoldásnak csak kell lennie. Különösen napjainkban érdemes ezen tűnődni, amikor igen sokan politikai központokat szeretnének látni a lakóterületi pártalapszervezetek épületeiben, helyiségeiben. Most, amikor az MSZMP alapszervezetei nem a munkahelyeken működnek, hanem a lakóterületen. Persze, az oly gyakran kalamazját okozó kulcs-ügyön érdemes elgondolkodni a különböző szervezeteknek és más pártoknak is. Mert a kulcs-ügy kis ügy. De ahogyan életünket is a sok-sok kedves apró dolog teheti szépé, úgy lehet megrontója a számos jelentéktelennek tűnő, apró-cseprő bosszúság.

A minap egy konkrét kulcsos ügy kapcsán beszélgettünk. Azt mondja az egyik beszélgető partnerem, hogy mostanában járt a Stuttgart melletti Wernauban. A tizenkétezer lakosú városkában a közelmúltban készült el az igazán szép és tágas sportcsarnok, ahova nem csak az egyesületek tagjai járnak edzeni, hanem bárki, akinek ideje és kedve van hozzá. A sportcsarnokhoz tartozik egy szolgálati lakás, ahol a gondnok és a felesége lakik. (Csak zárójelben jegyzem meg, hogy ők gondoskodnak mindenről, ketten takarítják a hatalmas épületet – bár, természetesen gépekkel.) A kulcs is náluk van. Viszont található belőle másnál is – megfelelően megszervezve. A szisztéma majdnem olyan egyszerű, mint a „kulcs a lábtörő alatt” esete. Szóval pontosan ki van írva, hogy mikor melyik egyesület jön a házba, illetve melyik klub és melyik család. A nevek mellett lakcímküket is feltüntetik, hátha, mondjuk, négy és öt óra között üres a csarnok, ám valakinek kedve támad éppen akkor egy kis testmozgásra. Ha a gondnokék nincsenek otthon, elugrik az éppen aktuális címre a kulcsért. Befejelve az edzést, a kulcsot az e célra rendszeresített ládikába dobja az illető.

Halottam olyanról is, hogy mindössze egy egyszerű postai ládát szereltek föl a klubhelyiség bejárata mellé.

A tagok ehhez kaptak kulcsot, s innét bármikor kivehetik a klub kulcsát... A példa tetszik, és követésre, netán némi átszerkesztésre érdemes.

A cél érdekében!

V. Horváth Mária

Az ALFA Ipari Vállalat szolgáltató részlege

Szekszárd, Arany J. u. 6–8. szám alatti
felvevőhelyén várja tisztelt megrendelőit.

Szolgáltatásaink:

- használt felnőtt- és gyermekruházat javítása,
- új felsőruházat készítése,
- húzózárok cseréje,
- patentok és gombbehúzások soron kívüli elvégzése,
- kézimunkák előnyomása,
- gallérok, blúzok risellőzése,
- kézimunkák gépi hímzése,
- csatok behúzása.

GEMENC KIRÁNDULÓ KÖZPONT AJÁNLATA

Étterem: Várjuk Kedves Vendégeinket a Gemenci Kirándulóközpontban üzemelő
Trófea Éttermünkben: Vadhúsokból készült kitűnő ételekkel,
történelmi borvidékünk boraival,
széles választékú üdítőitalokkal, kellemes környezettel.

Lovasiskola: Lovastanfolyam kezdőknek
Pónilovaglás gyerekeknek
Tereplovaslás haladó lovasoknak
Erdel sétakocsikázás
Fogatok esküvőkre
Jelentkezni a Kirándulóközpontban lehet.

Ligaiülés után

Ha a három pont motiváló lenne...

Az NB II-es labdarúgócsapatok ligája határozottan elvette a rendes játékidőben döntetlenül végződött mérkőzések utáni büntetőrúgásokat, ami plusz pontot jelent valamelyik csapat számára. Igen, ez hosszabb távon igazságtalanságokat szül — vannak csapatok, amelyek egészen jól jöttek ki a „buliból”. A végelszámolásnál a büntetőpárban szerzett pluszpontok sokat nyomhatnak a latba.

Az új javaslat: a győzelemért továbbra is járjon három

pont, s a döntetlenért a régi szisztéma szerint mindegyik csapat kapjon egy-egy pontot. Alapjába véve egyet lehet érteni. Hogy a gyakorlatban megmutatkozik-e ennek jótékony hatása? — ebben már közel sem vagyok biztos. Rendkívül sok ugyanis — különösen idegenben — a védekező, döntetlenre játszó csapat. Nem kellően motiváló a három pont megszerzésének lehetősége. S ez a tény kétségtelenül visszahat a színvonalra, amit eleve rontott a létszám bővítés, a két

csoporthozzása az NB II-ben.

Kétségtelen, a döntetlenek is lehetnek jó mérkőzések. De tartok attól, hogy a régi szisztémával visszatérnek az úgynevezett békés döntetlenek, amelyek a „Nektek is jó nálunk az iksz, nekünk is jó nálatok” jegyében fogantak.

Azt hiszem, a morális helyzet a bundaügyek után sem változott olyannyira nagyot, hogy a fenti feltételezés szinte zártnak tekinthető.

C-csoportos jégkorong VB. Budapesten?

Tárgyalt a jégkorong-szövetség elnöksége 1989. május 5. péntek (MTI) — A svédországi világ bajnokságon határozottan úgy a Nemzetközi Jégkorong Szövetség (IIHF) kongresszusa, hogy a jövő évi C-csoportos VB. házigazdája Budapest legyen. A jelentős sportdiplomáciai sikernek számító döntés is napirenden szerepelt a magyar szövetség elnökségének ülésén.

Az 1990-es világ bajnokság az elképzelések szerint március 23. és április 1. között lenne, s hogy a magyar válogatott minél eredményesebben szerepelhessen saját közönsége előtt, addig alapos felkészülési programot igényel a szövetség vezetése összeállítani, megszervezni számára. Boróczy Gábor szövetségi kapitány együttese — várhatóan szeptemberben — olaszországi edzőtáborozáson vesz részt, s erős itáliai klubcsapatokkal is találkozik. A tervezett további menetrend: novemberben következne a jugoszláv, decemberben a dán válogatott, majd a januári hagyományos Magyar Nemzet Kupa, amelyen az említett két gárdán kívül a B-csoport egyik élcsapata, a francia válogatott is itt lesz az ellenfelek között. Február teljes egészében a bajnoki küzdelmek hónapja lenne, aztán — már a közvetlen vb-ráhangolódás jegyében — március elején erős szlovák csapatokkal mérkőzne meg a magyar válogatott.

Kaszparov Fisher rekordjára tör

Garri Kaszparov, a sakkozás 26 éves szovjet világbajnoka nyugat-európai szimultán-körúton van. Előbb Grazban ült asztalhoz 30 ifjúsági játékosal szemben, pontosabban szólva nem is ült le, hiszen a szimultánban egyik táblától a másikhoz járva kell megtenni a lépéseket. A bemutató végeztével a világbajnok sajtóértekezletet tartott, amelyen két, nagy érdeklődésre számot tartó témát is érintett. A kettő közül az egyik — nem kis meglepetésre — a doppingkérdés volt!

Az agydopping különböző — a fizikai doppingtól — mondta többek között Kaszparov. — Am nincs kizárva az alkalmazása, különösen azt tudom elképzelni, egy hosszú torna befejező szakaszában folyamodik hozzá valaki, hogy ily módon csökkentse fáradtsága érzetét. Ami engem illet, eszembe se jutott, hogy bármi-

kor is doppingoljak, így nem is vagyok a kérdés szakértője. Ha azonban többet akarnak tudni a témáról, kérdezzék meg Karpovot. — tette hozzá Kaszparov, sokat sejtetően.

Arról nem szót a bakui sakkzseni, hogy utóbbi megállapítását mire alapozza.

— Megérett az idő arra, hogy megdöntsem Bobby Fisher rekordját, mégpedig ez év vége előtt — tért át a másik témára Kaszparov.

Amióta bevezették az üllőpontszámítást, az amerikai Robert Fisher érte el a legmagasabb értéket, 2780 pontot. Fisher, aki 1973-tól 1975-ig védte a világbajnoki címet, majd utána nem állt ki Karpov ellen, 30 éves volt, amikor ezt a rendkívül magas pontszámot elérte. Kaszparov most még csak 26 éves, s mindössze tíz ponttal van lemaradva nagy elődjétől.

Mogilnij Stockholmban maradt

Alekszandr Mogilnijre hiába vártak a stockholmi reptéren, helyette csak egy telefon érkezett a légitikétőbe. A szovjet jégkorongcsapat szálláshelyét szolgáló hotel tulajdonosa volt a hívó fél, aki közölte, hogy tudomására jutott: Mogilnij nem kíván visszatérni a Szovjetunióba. Hozzátette, hogy ezt egy ismeretlen telefonáló hozta a tudomására.

Viktor Tyihonov, a válogatott vezetőedzője a szovjet hírtűgnyökségnek nyilatkozva kemény szavakkal ítélte el a 20 éves játékos cselekedetét. El-

mondta még, hogy Mogilnij, aki a CSZKA Moszkva játékosaként a szovjet hadsereg alhadnagya, a svédországi világbajnokság előtt segítséget kért a sportvezetéstől életkörülményeinek javítása érdekében. Tyihonov szerint ezt azzal indokolta, hogy házasságot kíván kötni, és azt is szeretné volna elérni, hogy szülei a távol-keleti Habarovszkából Moszkvába költözzenek.

Tyihonov a csatár disszidálását összefüggésbe hozta azzal, hogy az észak-amerikai profiklubok egyremásra jelentették be, szívesen látnának

szovjet játékosokat is soraikban. A vezetőedző nem mondta ki ugyan, hogy játékoscsábításnak tartja az ilyenféle megnyilatkozásokat, sőt, elismerte, az utóbbi időben folyamatosan fejlődtek az NHL és a szovjet jégkorongcsapatok közötti kapcsolatok. Szergej Prjalin például már játszik is a Calgary Flames színeiben, ám az interjúból kiolvasható, hogy kedvezőtlenül befolyásolhatja a hokikapcsolatokat, ha az NHL befogadja Mogilnijt.

(MTI, TASZSZ)

Bécs az más...

— hirdeti a felirat a bevezető autópálya mellett több nyelven is, és nem csupán a kötelező lokálpatriotizmus mondatja ezt az ismeretlen szerzővel. A város másságának egyik megkülönböztető jegye Nyugat-Európa többi fővárosától éppen az, hogy nehezen tűri a másságot. A (kis)polgári ízlés gyökerei évszázadosak, a bécsi közönséggel számos világhírű művésznek hosszú, olykor eredménytelen küzdelmet kellett folytatnia az elismerésért. „A bécsiek — általában véve — semmiért sem lekesednek, ami komoly és értékes” — panaszkodott Mozart apja egyik levelében, és tudjuk, hogy Beethoven Hegedűversenyének ősbemutatóját is fanyalagva fogadta mind a közönség, mind a kritika. De nem kell ilyen messzire menni további példákért: a nemrég elhunyt Thomas Bernhard egész életében — sőt, végrendelete útján halála után is — ezzel a várossal, annak fennhéjázó gögösségével, pökhen-

diségével, sznobizmusával küzdött.

Aligha csodálkozhatunk tehát azon, hogy a hatvanas évek avantgardjának egyik legbizarrabb, a testközpontú művészetet a szélsőségig továbbfejlesztő művészcsoporthoz tartozó bécsi akcionizmus soha nem tudott gyökeret verni abban a városban, amelyről nevét kapta. Ezért figyelemre méltó az a kiállítás, ami több mint húsz év után került megrendezésre az Iparművészeti Múzeum földszintjén és első emeletén *Aktionsmalerei — Aktionismus Wien 1960—65 címmel*. Úgy tűnik, az eddigi gyakorlatot felülvizsgálták — a csoport művészei nem állítottak ki Bécsben — és a város keblére öleli a „tékozló fiúkat”, felismeri, hogy tevékenységük nem csupán polgárpukkasztás, hanem az egyetemes művésztörténet fontos epizódja. *Herman Nitsch, Otto Mühl, Günter Brus, Rudolf Schwarzkogler*, illetve a csoporthoz lazábban kötődő *Alfons Schilling* és

Adolf Frohner, valamint az elsősorban dokumentációikat készítő *Heinz Cibulka* és *Valie Export* művészetének egyik elsődleges forrása éppen az elfojtásokkal, gátlásokkal, lelki görcsökkel terhelt modern — esetleg bécsi — ember felszabadításának kísérlete.

Művészetük legelső korszakának dokumentumai mellett legfrissebb alkotásaik is helyet kaptak a mostani kiállításon. Noha a csoport már régen nem dolgozik együtt, az egyes tagok további fejlődését alapvetően meghatározta az az évtized, amelyet Schwarzkogler 1969-es, akcióként végrehajtott öngyilkossága zárt le. Az ő anyaga a legkisebb, őrála tudjuk a legkevésbé, pedig ő volt a legradikálisabb, akitől még az önpusztítás sem volt idegen művésze kitérítése érdekében. Nitsch Orgia-Misztérium-Színháza az alsó-ausztriai Prinzenorfban működik, ennek legnagyobb demonstrációjáról láthatók videofelvételek a kiállításon. *Brus* és *Mühl* gyakran sokkoló — erejü akció-fotósorozatai hátborzongató képzetársításokról tudósítanak, amelyekben legrejtettebb, legkegyetlenebb vágyai(n)kat

Sportműsor:

Szombat:

Labdarúgó NB I: FTC — Pécsi MSC (17), Veszprém — MTK (17), Siófok — Bp. Honvéd (19), Videoton — Rába ETO (19).

Kosárlabda: Felszabadulás Kupa, Pécs, Székesfehérvár. Kezds 9 órától Súlyemelés: Pannónia Kupa, Siófok. Kezds: 15 és 18 órától.

Vasárnap:

Labdarúgó NB I: Vác — Haladás, Tatabánya — ZTE, Dunaújváros — Ú. Dózsa (mindhárom 17 órákor). Vasas — Békéscsaba (19 óra).

Labdarúgó NB II: Tapolca — Oroszlány, Rákóczi FC — Csurgó, Szekszárd — Csepel, Mohács — BVSC, Volán — Keszthely, ESMK — Komló, Nagykanizsa — Sopron, Dorog — III. ker. TIVE. (valamennyi mérkőzés 17 órákor kezdődik)

Kosárlabda: Pécssett folytatódik a Felszabadulás Kupa. Kezds: 9 órákor Kézilabda NB I: Rájátszás. Férfiak: Pemű SE — Dunaújvárosi Kohász (11.30). Nők: D. Kohász — Győri Richards (10).

Súlyemelés: Pannónia Kupa, Siófok. Kezds: 10 óra.

Tornász EB Stockholmban

Májusban és júniusban négy Európa-bajnokságot rendeznek meg az Európai Torna Szövetség égisze alatt, hármát a hagyományos kontinensversenyek közül, egyet pedig — a juniorok csapatviadalát — idén először.

A sorozat e hét végén Stockholm-ban a 18. felnőtt férfi tornász EB-vel kezdődik, amelyet a kontinens egyik legnagyobb, sportesemények legbonyolítására is alkalmas fedett létesítményében, az A-csoportos jégkorong vb-n is megcsodált Globe arénában rendeznek meg. A kétnapos európai tornászrendevü mérőldkönek számít a sportágban: a szerenkénti döntőkben minden tornász tiszta lappal indul, mostantól nem veszik figyelembe azokat a pontokat és tizedeket, amelyeket a versenyzők az összetett küzdelmek során érleltek ki. Az újítás premierje mérvadó lehet az őszi, stuttgarti világbajnokságra is, bár aligha képzelhető el, hogy negatív tapasztalatok hatására a sportág vezető szakemberei újabb változásra határoznák el magukat.

hozzák felszínre. A materiálakciók hajdani kellekei — olykor azok rekonstrukciói — önálló művekként idézik fel az egykori, vérben, szurokban, tollban, belsegekben, állati tetemekben, megalázott, bemocskolt emberi testekben tobzó rituálék kegyetlen világát. Tiszteletreméltó következetességgel tanúskodik, hogy a már „letisztult”, késői művek — rajzok, objektok, asszablage-ok — is alkotóik morbid, szexuális utalásokkal telített, sajátosan kegyetlen emberi és művészi világképeről tanúskodnak.

Felkavaró és megdöbbentő ez a látlat, amelynek egyik üzenete éppen az lehet a látogató számára: vagy egy másik Bécs, volt egy csoport, amely mert és tudott másként gondolkodni és cselekedni, ebben a városban is. A hatvanas évek egyik legradikálisabb, egyedülálló művészi irányzatának igényesen megrendezett kiállítása május 15-ig tart nyitva, kedd és szerda kivételével 11—18 óráig. Nincs túl messze a Mariahilftől sem, de aki oda tart, az aligha szán 45 schillinget múzeumra.

(N. Zs.)

KIS-ÉS NAGYKERESKEDELEM · VENDÉGLÁTÁS
IPARI TEVÉKENYSÉG

Telefon: (72)33-422 Telex: 12468
Telefax: (72)13-342

TÁJÉKOZTATÓ
A MAGÁNSZEMÉLYEK
RÉSZVÉNYVÁSÁRLÁSI
FELTÉTELEIRŐL

(KIVONAT)

Egy részvény névértéke 100.000,- Ft. Jegyzéskor a névérték 30%-a kötelezően befizetendő, de ennél nagyobb összeg, sőt a teljes névérték is befizethető.

A részvényjegyzés futamideje 1989. február 16-tól 1990. szeptember 30-ig tart. Ez időszakban az új részvényjegyző tulajdonosi jogait nem gyakorolhatja, de a befizetett összeg után a befizetéstől az alaptőkeemelésről véglegesen határozó közgyűlés napjáig (várhatóan 1990. október 1.) a magánrészvényeseket évi bruttó 17% kamat illeti meg.

Az új részvényes tulajdonosi jogait 1990. október 1-től gyakorolhatja. Ekkor kerül a birtokába az a bemutatóra szóló, forgatható értékpapír, amely évente osztalékra jogosítja, illetve a részvény várható árfolyamemelkedése nyereséget biztosít számára.

új értékpapír · magánrészvény
· biztos befektetés ·
árfolyam-emelkedés · osztalék

Tavaszi meglepetés
a Blaguss-Volánbusznál!

Április 20 és május 20 közötti időpontban jelentkező utasaink, ha az osztrák utazási irodák (Blaguss Reisen, Union, Neckermann, Touropa, Itas, Kuoni, Ruefa, Springer, Natur und Reisen...) ajánlataiból választanak 1989. évben induló utazást, a részvételi díjat forintban is befizethetik!

Gazdag választék: Bécsből induló autóbusszos körutak, tengerparti üdülések, repülővel vagy egyéni közlekedéssel (hotel, panzió, appartement, camping elhelyezéssel) tengerentúli utak!

Jelentkezés: Blaguss-Volánbusz Kft.
Engels tér Autóbuszpályaudvar
Tel.: 177-777

ZÜV
SZEKSZÁRDI SZÁMÍTÓKÖZPONT

ALISCA SZOFTVERHÁZ

7100. SZEKSZÁRD, WESSELÉNYI U. 15.
TELEFON: 74-16-822; TELEX: 14-383

VÁLLALKOZÁSI IRODÁK

— BUDAPESTI VÁLLALKOZÁSI IRODA

1132. BUDAPEST, XIII. k. KRESZ GÉZA U. 44. 46
TELEFON: 209-816

— FONYÓDI VÁLLALKOZÁSI IRODA

8640. FONYÓD, ADY ENDRE U. 29.
TELEFON: 84-60-342

— COMPUTER-M ÜGYFÉLSZOLGÁLATI

IRODA /KERESKEDELMI RÉSZLEG/
7100. SZEKSZÁRD, WESSELÉNYI U. 15.
TELEFON: 74-16-822

KOMPLEX SZÁMÍTÓGÉPES SZOLGÁLTATÁS

Juhász Gyula:

Anyaság

Madame Roussel, az elegáns és harminc éves nő, egyébként francia és feminista, eljött Budapestre és előadást tartott a nőkérdésről, mint olyanról, különös tekintettel az anyaságra. Egy idő óta számos ilyen irányú nő látogat el hozzánk, németek, franciák és angolok a művelt nyugatról, tele ra jongással és üzleti érzéssel és előadnak a nők jogairól és igazairól, Bebel és Stuart Mill után szabadon, aforizmákkal és lelkes frázisokkal fűszerezve fejtegetésüket. Pár éve Ellen Key, a szabad élet evangéliumának szürke hajú hirdetője járt nálunk, majd Perkins Gilman és egy pár angol nő jött le hozzánk, most pedig a francia Madame Roussel hangoztatta előttünk az anyaság sztrájkját.

A budapesti közönség illő érdeklődéssel hallgatta és köteles tapsával honorálta a francia nő előadását; mert nálunk szokás az ilyen meghallgatni és megtapsolni.

De akik gondolkozni szoktak az ilyen előadások fölött, azok sokmindent találnak Madame Roussel elveiben, amelyekkel nem igen azonosíthatják magukat. Először is az anyaság kérdését nem lehet olyan könnyen elintézni. Vannak nők, akiket a gazdasági helyzetük kényszerít arra, hogy lehetőleg korlátozzák a gyermekáldást és ezek számára igazán feleslegesek Madame Roussel szép és okos elvei. Vannak nők, akiket a hiúságuk köt és ez nem engedi, hogy az anyaság szent- és ösztönyszerű

érzését a maga korlátlanágában érvényesíthessék.

Mi azt gondoljuk, hogy a legnagyobb hiba mégis csak a mai leánynevelésben rejlik, amely mindenre képesíti és előkészíti a leányt, csak éppen tulajdonképpen hivatására, az anyaságra nem. A mai lány nevelése hazug nevelés, álszemérmert olt a fiatal lélekbe és mintegy narkotizálja őt arra, hogy a valódi életet ne tudja úgy venni, ahogy kell, hogy ne tudja beleélni magát a mi világunkba, a ma világába.

Nagyon, de nagyon sok poétikára és szinte semmi természettudományra se tanítják a mai leányt, akinek pedig mégiscsak az a célja, hogy a természet örök törvényei szerint felesége legyen valakinek, aki nem a mesék királyfia ugyan, de többé-kevésbé mégis alkalmas arra, hogy eltartsa a feleségét és a kalapszámláit kifizesse neki. Mert hiába minden okos és lelkes előadás, amelyet Nelly Roussel és társnői tartanak, a valóság az, hogy a mai asszony vagy az urának és eltartójának köteles hűséggel tartozó felesége, vagy pedig a dolgoztatója kényétől függő rabszolganő: mind a két esetben nem ura önmagának és mind a két esetben nem valósíthatja meg a propagandákban utazó feminista apostolok ideális követeléseit. Az Anyaságról igen gyönyörű frázisokat olvastunk a kereskedősegekből drámaköltővé lett Brioux mindig igen szomorú és terhes a proletárnő számára és sokszor kellemetlen az úri dámáknak, de azért az anyaság mégis csak gyönyörű és Isten ments, hogy az anyák sztrájkoljanak!

(1908.)

* * *

Székely népköltés

Hazám, hazám

Hazám, hazám, édös hazám,
Bár csak határod láthatnám!

Látom füstjít, de csak elig,
Hogy az égen lengedőzik.

Anyám, anyám, gyűjts
gyertyára,
Hézzád mönyök vacsorára.

Fóralj neköm édös tejet,
Apríts belé lágy kinyeret.

Hadd ögyem egy víg vacsorát,
Milyent édösanyám csinát.

Gyűjtötte: Kriza János

* * *

Finn népköltés

Ó szépséges szülőházam...

Puha pendelyt adott anyám,
bár kenderből készítette,
durva darócot mostohám,
bár gyenge gyapjából fonta.
Finom volt anyám fürdője,
bár forró gőz nem fűtötte,
hideg most az idegené,
bárha forró gőzzel fűtik.
Izes volt anyám kenyere,
bár korpából készítette,
keserű a más kenyere,
bár búzalisztból süttötték.
Lágyan vert még a vessző is,
a somfabot simogatott,

mikor szülém szaporázta,
hátamon hegedült véle.
Véresre ver most a virgács,
sebesre mar a somfabot,
mivel másnak marka fogja,
még ha meg sem ütnek véle.
Ó szépséges szülőházam,
gyermekkorom gyöngy ideje!
Ha kevesebb volt a kenyér,
bőven volt a boldog álom,
nem szidtak, ha szenderegtem,
nem pöröltek, ha pihentem.

Fordította: Rácz István

Pilinszky János: Mégis nehéz

Anyá, anyá
ebben a sivatagban,
mért hagytaál itt, ebben a sivatagban?

Mért hagytaál itt, hol minden oly kietlen,
és mindent mégis oly kíváncsian
szemlélgetek?
Tudod, hogy hány kísértés,
a semmi és üresség késdobáló

hány és hány pokla leskel itt reám?
Persze, a ruhák fodrát leeresztik,
a kelme megfakul, s a fű
beteríti az utakat.

Persze, persze, a feledés, az elmulás
de hol is hagytaam abba?
mégis élek,
mégis nehéz, anyá, mégis nehéz.

Kicsi szívem, ne sírjál

Néhány órás viszontagság után a két egymásba ölelkező sejt a csodálatos találkozásból fakadó meghitt biztonságban kezdte meg a közös életet. Kettejük közül egy élet lett. Egy igazi élet kezdeménye. Kilenc hónap... Majdnem olyan hosszúnak tűnt, mint a kilenc esztendő. Az asszony és a férfi türelmes türelmetlenséggel várakozott.

Mit is tehettek volna? Szeretettel simították meg a kismama egyre kerekedő pocakját, örömmel érezték a csöppnyi lábak, könyökök dudorító kalimpálását. S hallották a szívhangokat. Vagy leginkább érezték csak?

Az orvosok elégedetten bólintottak a vizsgálatok után. A magzat fejlődésével igazán nem békéltlenkedtek. Azután végre elérkezett 1988. augusztus 24-e. Pécsen, az Édesanyák úján lévő Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán megszületett az első magyar lombikbébi, Haaz Zsuzsanna. A paksi házaspár tizenegy évvel ezelőtt mondott egymásnak kölcsönösen igent és jóban, rosszban, örömben, bánatban, reményben és reménytelenségben... S akkor a remény valóság lett, azóta a jónál is jobb minden, örömiük felhőtlen, és titokban sem sírnak (mint olykor az édesanyák).

nem nyafogott. (De gondolatban biztosan másutt járt.) Az arca csak egyszer változott meg. De akkor percekre. Amikor behozták Zsuzsikát. Karjába tették a pár órás csöppseget. Ilona asszony olyan gyakorlott mozdulattal fogta magához, mintha az utóbbi években szinte mást se csinált volna.

Az anyák karja, az anyák keze... Mintha átalakulna a gyermek születésekor. Atváltózik ölelésre, simogatásra, védelmezésre. A határozott, erélyes mozdulatokat is a lágyág igazítja, a féltés tompítja.

Amikor elköszöntünk Ilona asszonytól, tekintete a nővérke karjában alvó Zsuzsát kísérte. Nekünk pedig olyan valamit mondott, amit mi alig érthettünk, legfeljebb éreztünk... de csak haloványan.

A kétszintes paksi ház kis-és nagykapuja egyaránt zárva. Kopogtatjuk a kerítést, hangosan köszönünk befelé. Az utcán dolgozó idős férfi biztat, hogy „hangosabban!”. Látja, hogy kimerítettük a lehetőségeket. Azt ajánlja, menjünk a másik utcára. Ilona apósáék háza felől bejuthatunk. Igaza volt. Zsuzsi nagypapája, miután elmondtuk neki, hogy babanézőbe jöttünk, szívesen kísér át a fiatalok portájára. Dícsérem a szép házat, a gondozott kerítést, a pompázó virágokat. Mire ő:

— Ide már csak ez a „kicsilány” kellett.
Faggatom örömről, s nézem, ahogy bekukkant a tera-

szon levő — fehér tüllel letakart — járókába. Mond valamit — ellágyulva, meghatódottan. S máris nyílik a többszárnyú üvegajtó egyik eleme. Ilona asszony karjában Zsuzsi. Karjában? A kismama és a gyermek megszokott közös pózban, amit az anyukák akkor „alkalmaznak”, amikor együtt dolgoznak a pívél. A kis popszi az anya csipőjén támaszkodik, a felnőt kar határozottan rögzíti a gyermek gerincét — s közben öleli is. Olyan, mint egy élő karosszék. S közben az asz-

szony jobb keze szabadon van...

Zavartan kér elnézést Haaz Jánosné, de neki most éppen át kell öltöztetnie Zsuzsikát, majd következik a kicsit kései ebéd. Valahogy kifutottak az időből és Zsuzsika is nagyobb aludt, mint szokott. Hát persze, a kinti jó levegő... A szobában rácsos kiságy, mellette egy másik járóka. A konyhában már meg sem lepődünk a hófehér bölcső láttán. A szépen berendezett lakás szinte minden helyisé-

gében tettek játszó- és alvóhelyet Zsuzsinak, hogy mindig ott lehessen, ahol a szülők vannak.

A jövés-menés, a holmik előkészítése idején Zsuzsi — aki már elmúlt nyolc hónapos — igen kellemesen érezte magát. Am, amikor kezdődött az öltözködés, keserves sírásra fakadt. Az anyuka halkán nyugtatgatja, s tán fogalma sincs, mely szavakkal becézgeti. Nekünk mondja, mégis Zsuzsikának:

— Nem szeret öltözködni a baba. Pedig nem akarlak bosszantani... Fürdeni? Imád. Csak az öltözködés... Most kérem a másik kezdet. Jól van, jól van, mindjárt elkészülünk. Látod, még ezt a kabátkákat kell felvenni... Oh, a kis pocakod, biztosan korog. Ehes vagy ugye? Mindjárt eszünk... — Kicsi szívem, ne sírjál — és irány a konyha. Zsuzsika elhallgat. Biztonságban érzi magát édesanyja oldalához simulva, a „közös pózban”.

Az asztalra kerül a süttők-főzelék. Benne csirkemáj és mellehúsa. Az első kanál ételt mohón kapja be, majd bennünket figyel. Igaz, nem szokott ő közönség előtt bemutatni ebédet tartani... Kollegám csattogó fényképezőgépe pedig valósággal lenyűgözi. Persze, azért pár perc múltán így is üres a tányér. Zsuzsi — anyukája jogos büszkeségére — kis pohárból nagyot iszik.

— Soha nem volt cumija, meg cumisüvegje — mondja Ilona asszony, s néhány percre beteszi „kisangyalomat” a bölcsőbe, amiben „még annak idején a nagypapa is ringott”. — A padláson őriztük. Amikor megérkezett Zsuzsi, átfestettük — mondja, majd Zsuzsi várásáról beszélgetünk. Az asszony csínján bának a szavakkal. Persze, nem

is azok a fontosak. Kimondatlanul is tudjuk, hogy a várokozás ennyi esztendeje csak megértésben, szeretetben telhetett. Ez erőt adott a reménytelenség idején is.

— Köztünk azóta sem változott meg semmi, mióta megszületett Zsuzsika. — Előtte is jól megvoltunk. Máskeppen nem tudtuk volna végigcsinálni ezt a tíz évet.

— Elnézést, de még a csirkét sem tettem el — mutat a mosogató szélén levő tálra az asszony. — Most a jércéket vágom, s teszem a mélyhűtőbe. A hűtőládáért azon az éjjelen állt sorban az apósom és a férjem, amikor Zsuzsi született. Akkor nyílt itt egy TITAN-bolt. A kicsinek előre főzők öt-hat félét, beteszem a hűtőbe, s amikor kell, csak melegítem. Így jól kijövök az idővel, illetve, néha úgy érzem, hogy éppen az időből nincs soha elég... Gyere, csak gyere csillagom — és kiveszi Zsuzsát a bölcsőből. — Nem sokára jön haza édesapa.

Zsuzsika pedig elkezdte produkálni magát. Két kicsi mutatóját érinti egymáshoz kétszer is, majd más figurákat is bemutat a „babaujjbábszínház” produkcióiból.

Elköszönünk. Mindketten kikísérnek. Még váltunk néhány szót a teraszon és élvezük a pünkösdi szekfü kellemes illatát. Az apró virágok, amiből már Zsuzsi is „csupált”. S édesapjával holnap reggel is biztosan szednek néhány szálát — az első közös anyáknapija.

Ilona asszony gondosan bezárja a kaput. Le is ellenőrizi. A zárkozás és a tájékan megjelenő féltő félelem ismerős érzés. Mindenkinél, aki nek gyermeke van.

V. Horváth Mária
Fotó: Czako Sándor

MEGRENDELÉS

Megrendelem a „Dátum” c. napilapot példányban 1989. június hó 1-től. Vállalom, hogy az előfizetési díjat a nálam jelentkező postai kézbesítőnek kiegyenlíttem.

Név:

Lakcím:

A megrendelőlapot
kérjük az alábbi címre eljuttatni:

Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt.

Szekszárd, Bajcsy-Zs. u. 7.
7100

révai nagylexikona révai nagylexikona révai nagylexikona

RÉVAI NAGYLEXIKONA

Az első két kötet ára: 917,- Ft/db.

Név:

Cím:

..... példányban

megrendelem

a Révai Nagylexikon köteteit az alábbi címen:

Babits Kiadó, Szekszárd, Pf.: 237

A megrendelés határideje: 1989. június 30.
Megrendelése után a megjelenéssel és fizetéssel kapcsolatos kérdésekről részletes tájékoztatót, valamint befizetési csekket küldünk!

Részletfizetési kedvezmény!

Rádió, televízió

1989. május 6.,
Szombat

Kossuth Rádió

8.30: Családi tükör. 9.05: Színes népi muzsika. 10.05: Ismét — a javából! 12.30: Kontinensek — szántóföldek. Magazin a világ mezőgazdaságáról. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.20: Mindennapi irodalmunk. 15.10: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 17.30: A szülőföld muzsikája. 18.45: Szemle. Tallózás hetilapokban és folyóiratokban. 19.10: Mi közöm hozzá? Malamudról születésének 75. évfordulóján. 20.10: A Bécsi Operaház krónikája. 20.45: Töltsön egy órát kedvenceivel! 21.45: Hajszályokere. 22.10: Sport-híradó. 22.25: Európa hangversenytermeiből. A Bécsi Szimfonikus Zenekar hangversenye a bregenzi Festspielhausban. 23.46: Flecha: Az igazszívű.

Petőfi Rádió

8.08: Népszerű muzsika. 9.05: Szerelmesmútor. 10.00: Oxigén. A Szombat délelőtt zöld kiadása. 12.10: Jó ebédhez szól a nóta. 13.05: Daráló. Folytatás az ifjúsági történet. 14.00—16.55: Magunkat ajánljuk. 14.00: Halotta? 14.45: Hetet egy csapásra. Egri János játék. 15.05: Judy és Liza. Csengery Judit műsora. 15.53: Hívja a 388—378-as telefonszámot! 17.05: A Kaláka együttes népzenei felvételeiből. 17.25: Heavy metal magazin. 18.05: Sport. Körkörös bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 18.45: Kentaur lemezéről. 19.05: Fényes Szabolcs műveiből. 20.10: Sport. 21.03: 168 óra. 22.30: Pop-rock műhely. 23.15: Éjszakai koktél.

TV1

8.30: Tévétorna gyerekeknek. 8.35: Kapkodd a lábad! XIII/5. rész: Sport. játék. mozgás. 10.05: Képtűzság. 10.10: Lovak és lovasok. Francia dokumentumfilm-sorozat. VI/2. rész: Pásztorok a Kaukázusban. 11.05: Klinika. NSZK tévéfilmsorozat. XI/2. rész: A kegyes hazugság. 11.50: Unser Bildschirm. A Pécsi Körzeti Stúdió német nyelvű nemzetiségi magazinja. 12.20: Képtűzság. 14.00: Herbie Hancock és Michael Brecker Quartet a „Pori Jazz” 1988 Fesztiválon. 14.45: Csengetés. 15.25: Képtűzság. 15.30: Az emberi test. Angol rövidfilmsorozat. XXVI/18. rész: Felöltés. 15.55: Betűreklám. 16.00: Van benne valami. Barkochba-játék. 16.45: ... és még egymillió lépés. XVI-II/18. rész: Az utolsó lépések. 17.30: Reklám. 17.35: Műsorajánlat. 17.40: A Manning család. I. Az anyaalpítvány. 18.35: Reklám. 18.40: Szomszédok. Teleregény — 53. fejezet. 19.10: Esti mese. Mesék Mátyás királyról. Az igazmondó juhász. Magyar rajzfilm. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Miért ölnék meg egy bírót? Olasz film. 21.45: Férfi tornász Európa-bajnokság. Közvetítés Stockholmból. felvételtől. 22.45: Híradó 3.

TV2

14.00 Képtűzság. 14.15: TV2. Benne: Nyelvecke. Hol az az utca, hol az a ház? Orosz nyelvecke. XXX/30. rész. MOVI Krónika. Riportok — Időjárás — Zene. 15.00: A táncos. Angol dokumentumfilm-sorozat. IV/4. rész: A táncos. akit Peter Schaufussnak hívnak. 15.50: TV2. Benne: Tűzkereső. Játékos tűzvédelmi vetélkedő. Házi-barát. Életmódmagazin. 16.20: Kölyök-kidő. Tizen innen tizen túl. 16.45: TV2. Benne: Tévétorna — Reklám — Időjárás. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 1. Csip-csup csodák. Holland rajzfilmsorozat. Hogyan riasszuk el a látogatókat? 2. Csip-csup klub — IV/4. rész. 18.48: TV2. 19.00: T.J. Hooker. Amerikai bűnügyi tévéfilmsorozat. Veszélyes ambíció. 19.47: TV2. Benne: Vers mindenkinél. Radnóti Miklós: Zápork után. 20.00: Szólítsatok Flickának! Frederica von Stade — portréfilm. Angol film. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 22.00: Eurovíziós dalverseny. Közvetítés Lausanne-ból. 0.40: TV2. Napzárta.

1989. május 7.,
Vasárnap

Kossuth Rádió

8.30: Énekszóval, muzsikával. 9.00: Neveletlenek. 10.05: Öt kontinens hét napja. Külpolitikai negyedóra. 10.20: Népszerű dallamok hárfára. 11.00: Gondolat-jel. A Rádió kulturális hetilapja. 12.15: Harminc perc alatt a Föld körül. Nemzetközi magazin. 12.55: Népdalkörök pódiuma. 13.20: Mit üzen a rádió. 14.10: Művészlemez. 14.50: Anyánapi műsor. 16.05: Nagymesterek — világhírű előadó művészek. 17.00: Értékmegőrző. 17.30: Komolyzenei lemezlovas. 18.40: Remekírók hangszalagon. 20.22: A Belügyminisztérium Duna Művészegyüttese népi zenekarának felvételeiből. 20.52: Magyar homály. Verseit elmondja: Görgey Gábor. 21.07: Puccini: Pillangókisasszony. Háromfelvonásos opera. 23.38: Régi fűvésze.

Petőfi Rádió

7.05: A római katolikus egyház fél-óra. 7.35: Vasárnap orgonamuzsika. 8.05: Mi mondtuk anyuról... 8.22: Anyánapi műsor. 9.05: Világstárok a sztárvilágból. 9.53: A Magyar Rádió Karinty Színpadon. Három testőr Ausztráliában. 11.10: Vasárnapi koktél. 12.03: Jó ebédhez szól a nóta. 13.05: Mikrofon-próba. 14.00: Szerpentín. Az Ismeretterjesztő Szerkesztőség órája. 15.05: Táskarádió. 16.00: Poptarisznya. 21.05: Anyuska régi képe. Irodalmi összeállítás. 21.41: Társalgó. 21.36: Szanzipódium. 23.15: A mai dzsessz. 23.55: Richard Clayderman zongorázik.

TV1

8.20: Családi torna. 8.25: Kémény-mesék. Óvodások filmműsora. 8.50: Kerékpársuli (ism.) XIV/10. rész: Kerékpárút. kerékpársáv. 8.55: Safari. Csehszlovák filmsorozat. XIII/3. rész: A távirat. 9.25: Ki tud többet a Szovjetunióról? Az országos vetélkedő televíziós döntőjének közvetítése. A Szovjet Kultúra és Tudomány Házából. felvételtől. 10.55: A szív. Olasz tévéfilmsorozat. VI/5. rész (ism.) 11.50: Képtűzság. 13.30: RTV Közösségszolgálat. 13.35: Betűreklám. 13.40: Égei örökség. Amerikai dokumentumfilm. 14.10: Műsorajánlat. 14.15: Hátrom kívánság. 15.25: Képtűzság. 15.30: Reklám. 15.40: Forma 1. Monacói Nagydíj. Közvetítés Monte Carlóból. 17.45: Unokáink is látni fogják... Építészeti sorozat (ism.) 18.25: Delta. 18.55: Esti mese. 19.00: A Hét. 20.00: Híradó. 20.15: Úgy szeretném meghallani... A TV1 anyák napi köszöntő műsora. 21.35: XX. századi portrék. Külföldi televíziók műhelyeiből. Jack Kerouac. Amerikai film. 22.35: Telesport. Férfi tornász Európa-bajnokság. Közvetítés Stockholmból. felvételtől. 23.35: Képtűzság.

TV2

9.00—12.00: Tévémagiszter. A Művelődési Főszervezőség műsora.

14.00: Képtűzság. 14.15: TV2. Benne: Időjárás-Riportok-Zene. 15.00: A chateauvalloni polgárok. Francia tévéfilmsorozat-XXVI/18. rész. (ism.) 15.54: TV2. 16.00: Amiről a csontok beszélnek. Angol dokumentumfilm. 16.37: TV2. Benne: Add a kezéd! Régi és új magyar sanzonok. Bojtor Imre énekei (ism.) Reklám-Időjárás-Riportok-Zene. 18.00: Karin arca. Svéd dokumentumfilm. 18.14: TV2. Benne: Tévétorna. 18.25: Gyerekeknek! 18.47: TV2. 19.00: Kötőfogású Birkózó Európa-bajnokság. Közvetítés Finnországból. felvételtől. 20.00: TV2 Benne: Röntgen. Szociális és egészségügyi híradó. Reklám. 20.30: Kobayashi Ken Ichiro — portré. 21.15: TV2 21.35: Tetthely. NSZK bűnügyi tévéfilmsorozat. Valaki látta a gyilkost. 23.05: TV2. Napzárta.

A Gemenc Szálló

kényelmes szobáival,
szép éttermével,
hangulatos éjszakai
bárjával
kellemes pihenést biztosít
vendégeinek.

Szekszárd,
Mészáros Lázár u. 1.
Tel.: 11 - 722
Telex: 14 - 240

A nyugalom házhoz jön.

ALLGEMEINE
BAUVERSICHERUNG

Előző évfolyamon nyelvelkedés szám

Assz. Tisztelettel: Föld

Országgyűlési
Alapította:
Kossuth Lajos

Tudósítások
Újrindította:
1989-dék évben

1989-dék év március haván 23-dék napján

Művelődési napja cíle

Kedves Asszonyom!

Tisztelt Uram!

Engedje meg, hogy felhívjuk figyelmét az Országgyűlési Tudósítások c. lapunkra, melyet 1989 januárjában indítottunk és a parlamenti ülésszakokhoz igazodva folyamatosan megjelenítettünk.

E dokumentumértékű, objektív tájékoztatást szeretnénk minden olyan érdeklődőnek eljuttatni, aki a társadalmi megújulásban és a reformtörékvések sikerre vitelében részt kíván venni.

(Az OT az Országgyűlés időszakában naponta, az ülés másnapján a teljes jegyzőkönyvi anyaggal és tájékoztató tudósításokkal jelenik meg.)

Amennyiben kéri, az eddig megjelent számokból teljes sorozatot még korlátozott számban tudunk biztosítani.

Az OT (18 Ft/pld.) előfizetési díja egy évre 648,- Ft

félévre 324,- Ft
negyedévre 162,- Ft

A befizetés módja, átutalással: Magyar Hitel Bank Rt
Széchenyi I. téri Igazgatósága 2. sz. fiók
215-88880 sz.

215/00439/0028 elszámolási számlára
Megrendelési szándékát a mellékelt űrlapon szíveskedjék jelezni.

Ugyancsak felhívjuk Erdélyi Tudósítások című, májusban induló lapunkra, amelyből kérésére próbaszámot küldünk.

*Üdvözlettel és köszönettel:

Haas György
felelős kiadó

Budapest VII. Wesselényi u. 23. (Hungary)

Telefon: (361) 224-831, 429-131 Telefax: (361) 422-339
Levélcím: 1399 Budapest Pf. 260 (Hungary)

DÁTUM

DUNÁNTÚLI NAPILAP

1989. V. 6. SZOMBAT

A 21 nálunk is nyerő!

A DÁTUM-mal világot láthat

Játékra invitáljuk kedves olvasóinkat.

Aki a lapunk 8. oldalán látható DÁTUM felirattól május 6-tól kezdődően, 21 darab, egymástól különbözőt összegyűjt, s a kivágot feliratokat egy papírlapra felragasztva, felbélyegzett borítékban címünkre elküldi, részt vesz szerencse-sorsolásunkban.

Figyelem!

A DÁTUM-feliratok különbözősége a napi dátumok eltéréseiből adódik. A sorsolásban csak az a 21 lehet nyerő, amelyikben az első DÁTUM felirat a május 6-i, a huszonegyedik pedig a május 30-i.

A hibátlanul huszonegyezők között két, egyenként 25.000,- Ft értékű utazási utalványt sorsolunk ki a televízió nyilvánossága előtt, közjegyző jelenlétében.

A postára adás határideje 1989. június 5.

A sorsolás pontos időpontjáról lapunkból értesülhetnek kedves játékosársaink.

Ha a DÁTUM-mal játszik, 20-ra is bátran húzhat!

— **Lemondott az MSZDP** szövegíróje Ruttner György lemondott a Magyarországi Szociáldemokrata Pártban viselt valamennyi tisztségéről, így a szövegírói posztról is.

— **Lottónyeremények** A 18. játékheteti lottónyeremények — a nyereményilleték levonása után — a következők:

5 találatos szelvény nem volt, a 4 találatos szelvényekre egyenként 295.221 forintot, a 3 találatos szelvényekre egyenként 1215 forintot, a 2 találatosokra egyenként 39 forintot fizetnek. A közölt adatok nem vételesek.

— **Párizsban kiállítás** nyílt a területrendezési program által fenyegetett romániai falvak és műemlékek védelmében. A kiállítást az ENSZ Nevelési, Tudományos és Kulturális Szervezete (UNESCO) égisze alatt működő Történelmi Műemlékek és Helyek Nemzetközi Tanácsa, az ICOMOS rendezte.

— **Egy hír, ami nem hír.** Olvasom a román tévé műsorát. Jobb, mintha látnom kellene: május 7-én „Gyermekek világa. A tartalomról: A Ceausescu-korszak gyermekei vagyunk; a gyermekek millióinak forró tisztelgése”. Azon töprengök, hogy miként is értem azt a „gyermekek világát”? Vajon kinek hányadik gyermekkoráról lehet szó? (—ós)

Kit értesítsek?

Nézegetem a kirakatokat, poros eladni való holmik, koszos üveg. Így a tavasz majd meghozza a kirakatok rendezését — tekintettel csak a ballagó-tablókra is. No, minden üzlet ablakában ott a tábla, mely tudtul adja, hogy mettől meddig tartanak nyitva. És ott van még egy információt adó plakát-féle is; Tűz esetén értesítendő! És oda vagyon írva, hogy ki az a személy, hol lakik, akit a tűz esetén értesíteni kell... Én mindenestre, ha látom, hogy az üzlet ég, azonnal a tűzoltókat értesíteném, ők mégis csak inkább mesterei a tűz oltásának, mint az üzletvezető, vagy éppen a helyettese. —PJ

Távol a harmóniától

fotó: czakó

„Megszűnik” az egyéni valutakeret?

Hamarosan profilváltásra kényszerülnek az utazási irodák?

Mértékadó, a Pénzügyminisztériumhoz közel álló köröktől kapott információk szerint jelentős szigorítás várható a közeljövőben a lakossági valutaellátást illetően. A hírek szerint dr. Békesi László, a pénzügyminiszteri poszt várományosa megválasztása esetén első intézkedései között csökkenteni kívánja az állampolgárok által kiváltható valutakeretet.

Terveiben állítolag az szerepel, hogy egyéni szinten és évente ötezer forintnak megfelelő valutamennyiséget lehet majd kiváltani a jelenlegi három éves kontingens helyett. Szerkesztőségünk az elmúlt napokban többször próbált telefonon kapcsolatba lépni a megválasztásra jelölt jelenlegi miniszterhelyettessel, dr. Békesi László azonban nem tu-

dott időt szakítani arra, hogy a hírt cáfolja, vagy megerősítse.

Igy továbbra is csak a bizonytalanság marad: a nem elsősorban az állampolgárok hibája miatt beállt külkereskedelmi mérleghiány javítását szintén a lakosság újbóli megrovíditása árán képzelik el a tárca jövőre vezetői? Avagy mégsem?

—wd— —ka—

Várható időjárás

az ország területére szombat estig:

Többnyire napos idő lesz, majd észak felől erősen megnövekszik a felhőzet és többfelé várható zápor, zivatar. A többfelé élénk észak szél éjszaka mérséklődik, majd szombaton gyakran viharossá fokozódik. A legmagasabb nappali hőmérséklet 16 és 20 fok között, délen 22 fok körül alakul. Délutántól jelentős lehűlés kezdődik.

Halló! Szerkesztőség!

- Önök az új lap, a Dátum?
- Igen. Parancsoljon.
- Z. Z. nyugdíjas vagyok. Már több helyen szóvá tettem, hogy az utcánkban nagyon magas a járdaszegély. Igen nehéz az úttestre lelépni vagy a járdára fellépni, de sehol nem intézkednek.
- Hány évesnek tetszik lenni?
- Én? Hetvenkilenc.
- Ne haragudjon, de azt kell mondanom, hogy jövőre még magasabb lesz az a fránya szegély és minden évvel egyre magasabb.

—CZS—

Kérdészetlenül kapkodunk?

Sok-sok elhibázott beruházásunkat fogadtatták el velünk azon felkiáltással, hogy túl sokba kerülne az eredeti állapot visszaállítása. Nem csoda, hogy minden új iránti fogékonyság helyett a gyanakvás szelleme hajtja át amúgy sem unalmas hétköznapjainkat. Különösen felerősödik ez a gyanakvás, ha megszokott, életünkhöz szervesen tartozó megszüntetéséről kel lábra hír.

Kaposváron a Kaposker 357. számú élelmiszerboltja, közismertebb nevén a „Ladislai-féle kereskedés” a hírek szerint az év végén megszűnik. Mivel Ladislai Géza városunk leghíresebb kereskedője, (még a Szigethy-féle csemegekereskedésben sajátította el a szakma fortélyait), s ő a bolt szerződéses üzletvezetője is, tőle kértem információt:

— A Kaposker Vállalattal kötött szerződésem az év végén lejár. Az épület tulajdonosa tudomásomra hozta, hogy fel-

mondja bérleti szerződését a vállalattal, mivel az egész ingatlan területén import autók kereskedést nyit, a fűszer-csemege bolt helyén pedig autókalkatrész-kereskedéssel kíván foglalkozni. (A tulajdonosnak egyébként már régóta jól menő, azonos profilú üzletei vannak a városban.) Sajnálom, hogy jól kialakított vevőkörömnek távozással csalódást kell okoznom.

Természetesen itt most nem az elmúlt 5 év alatt kialakult vevőkör érdeke az elsődleges, hanem azé a párszáz családé, akik immár több generáción keresztül ebben a boltban vásárolták, vásárolják a mindennapi betevő falatot. Az sem elhanyagolandó tényező, hogy a bolt éves forgalma — a korábbi állami irányítás időszakához képest — majd megtízszereződött.

Hogy miért kell egy ilyen ügyre nyomdafestéket paza-

rolni? Csak azért, mert itt a bevezetőben említett esemény fordítottja készül. Előbb ron-tunk-bontunk, majd várható közfelháborodás után talán építünk, s a közben eltelt idő alatt valamivel ismét szegényebbek leszünk!

Igazságtalanság lenne elvitatni a tulajdonos jogát saját ingatlan feletti rendelkezéséről, de talán egy jó időben történő, a köz céljaival azonos érdeklő, modern államosítás — természetesen tisztességes napi áron — kevesebb vihart kavarna. Ha a köz megkérdetlene végre valahára, bizony ilyen döntés mellett voksolna. És akkor jövőre is megmaradhatna az élelmiszerbolt, és a házaspár ingatlan borsóságában pedig egy kis emlékhely a ház egykori szülőitének, Nagy Imrének, Kaposvárotnak, a Május 1. utca 77. szám alatt.

MT

folytatás az 1. oldalról

Hol él Ön, Miniszter Úr?

eleget támadták annak idején a Lánchíd megépítése miatt...

Az imént említetteknel azonban sokkalta súlyosabb hiányossága az általa elmondottaknak, hogy nem érinti az erőmű építéséhez kapcsolódó, komoly aggodalmakra okot adó kérdéseket. Például azt, van-e biztosíték arra, hogy a Szigetköz és Csallóköz alatt található óriási ivóvízkincs — ami hamarosan, már az ezredforduló környékén, szó szerint kincset fog érni — nem forog-e veszélyben? A válasz: nincs.

Köz tudott, hogy a beruházás földrendésveszélyes területen fekszik. Erdemes-e kockáztatni egy esetleges tömegkatasztrófát, melyet a gátszakadás esetén a lezúduló víztömeg okozhat?

Még egy misét a beruházás gazdasági háttere is. A szakértők véleménye alapján egy akkora teljesítményű hagyományos erőmű felépítése, mely ugyanennyi áramot adna az országnak, mintegy nyolc milliárd forintból telne ki. Bős-Nagymaros jelenlegi költségvetése több, mint százmilliárd forint, de a végösszeg lehet, hogy ennek a másfélszerese lesz. Az ország pedig közben képtelen végrehajtani az egyetlen kitörésre lehetőséget jelentő szerkezetátalakítást — tőke hiányában! S akkor még nem is említettük létminimum határán tengődő milliárdnyi állampolgárt, akiknek nem lehet megoldani szociális gondozását, szintén azért, mert nincs rá pénz.

A miniszter úr nyilatkozatának legtámadhatóbb része azonban az a vélekedése, hogy a tárcának semmi gondja nem lenne, ha a vízlépcső púpja nem lenne a hátán.

Nem gond ezek szerint hazánkban a Kiskunsági Nemzeti Parkbanészleltkörnyezetszennyezés, bár, ki tudja hány ilyen lehet még az országban? Ófalu atomtemetőnek a legmegfelelőbb hely? Aki járt már a duna-újvárosi Vasmű, Ózd, Várpalota, Inota, Beremend — hogy csak a nagy ipari légszennyezősi pontokat említsem — környékén, biztos, hogy egy véleményen van a miniszter úrral? Az nem baj, hogy a budapesti Mártírok útján élő gyermekek vérenek ólomtartalma sokszorosra a megengedhető maximális értéknek? Nem probléma, hogy a kétütemű járművek sokszáz tonna nehézfémrel mérgezik az országot — s mindannyiunk tüdejét? Nem érdekes, hogy a budapesti gyilkos szmog megszüntetésének egyetlen hatásos eszköze az imádság a megfelelő széljárásért?

Biztos, hogy minden rendben van a Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztérium háza táján?

S egyáltalán: hol él Ön, miniszter úr?!

Wagner Dezső

A Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. napilapja. Főszerkesztő Bába Iván.

Főszerkesztő-helyettesek: Eördögh Bertalan és dr. Tóttós Gábor.

Külföldi tudósítók: Szalai Attila (Varsó) és Zirkuli Péter (Párizs), Vig József (Torontó).

Munkatársak: Bálint György, Böröcz István, Czako Sándor, Gadó György, Kapfinger András, Gyórfy Árpád, Mátyás Mónika, Mészáros Tamás, Tamási János, Tóth Edit, Veress Éva, V. Horváth Mária, Wagner Dezső.

Kiadja a Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. Felelős kiadó: Földi István ügyvezető igazgató.

Szedés és tördelés: Babits Kiadó. Felelős vezető: dr. Károly István.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: 16-277. Nyomja a Szekszárdi Nyomda Vállalat.

Szekszárd, Széchenyi u. 46. Tel.: 11-422. Felelős vezető: Benizs Sándor igazgató. Tervezteti a Magyar Posta. Előfizethető bármelyik hírlapkézbesítő postahivatalnál, a kézbesítőnél, a Posta hírlapüzleteiben és a hírlapelőfizetési és lapellátási irodáknál (HE-LIR), Budapest XIII. Lehel u. 10/A. 1900. közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy hónapra 115,- Ft, negyedévre 345,- Ft, fél évre 690,- Ft, egy évre 1.380,- Ft.

Indexszám: III/PNL/31/TO/1989

ISSN szám: 0864-9170